

Załącznik do Uchwały nr 323/1635/2010

Rady Powiatu w Tarnowskich Górach

z dnia 14września 2010 roku.

Powiat Tarnogórski

Strategia rozwoju Powiatu Tarnogórskiego do roku 2022

Sierpień, 2010 r.

Spis treści:

<u>I. Wprowadzenie.....</u>	<u>3</u>
<u>II. Metodologia.....</u>	<u>4</u>
<u>III. Elementy analizy SWOT.....</u>	<u>6</u>
<u>IV. Wizja i misja rozwoju powiatu.....</u>	<u>9</u>
<u>V. Priorytety rozwoju.....</u>	<u>10</u>
<u>VI. Cele i kierunki rozwoju.....</u>	<u>13</u>
<u>VII. Charakterystyka celów i kierunków rozwoju .....</u>	<u>22</u>
<u>VII. Strategia a inne dokumenty planistyczne.....</u>	<u>35</u>
<u>VIII. Wdrażanie i monitoring strategii.....</u>	<u>41</u>
<u>IX. Załączniki.....</u>	<u>58</u>

I. Wprowadzenie

Strategia rozwoju powiatu jest dokumentem zawierającym zbiór celów i kierunków przekształceń cech jego zasobów, dokonywanych przy zachowaniu nadrzędności interesów społeczności powiatowej. Jej zapisy stanowią o decyzjach, zorientowanych na organizowanie warunków życia mieszkańców i prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwa i instytucje. Zawiera wizję rozwoju, ogólnie określającą przyszły docelowy stan powiatu oraz zmiany przyczyniające się do jej zaistnienia. Strategia jest także wyrażeniem ambicji różnych jej twórców, którzy troszcząc się o wspólne dobro mieszkańców powiatu jednocześnie pragną aby ich możliwe do zrealizowania marzenia stały się faktem.

Różnorodność funkcji i konieczność ujmowania szczególnej roli powiatu ziemskiego, jako nadrzędnej instytucji koordynującej działania lokalne, jest wyzwaniem dla jego władz. Istnienie konfliktów i sprzeczności interesów podmiotów działających na jego obszarze na co dzień wpisuje się w powiatowe realia zarządzania. W tym kontekście tworzenie strategii rozwoju jest współcześnie koniecznością. Jej ustalenia pomagają bowiem jednoczyć wysiłki i koncentrować zasoby w dziedzinach najlepiej przyczyniających się do realizacji celów wszystkich jednostek współtworzących powiatowe realia. Pozwalają także właściwiej gospodarować środkami, jakie trzeba angażować podejmując się realizacji koniecznych przedsięwzięć, a które w skali ponadlokalnej mogą być często lepiej alokowane niż to możliwe na poziomie gmin.

Przyszłość powiatu tarnogórskiego, obejmującego swoim zasięgiem obszar życia ponad 137 tysięcy mieszkańców i kompetencji dziewięciu gmin, jest zdeterminowane przede wszystkim jego położeniem. Sąsiedztwo prawie dwu milionowej Aglomeracji Górnośląskiej orientuje wiele działalności podejmowanych na jego obszarze. Duże miasta są jednocześnie szansą i zagrożeniem dla przyszłości powiatu. Ich użytkownicy stanowią istotną grupę klientów tarnogórskich produktów, których wytwórcy muszą liczyć się z kierunkami zmian rynkowych. Ziemia tarnogórska bogata zasobami ludzkimi, kulturowymi i przyrodniczymi, może zaoferować wiele atrakcji. Jest obszarem ciekawych lokalizacji osadniczych, dobrych warunków inwestowania, ale jest również miejscem odpoczynku i rekreacji. Jej przyszłość trzeba tak kształtować aby ciągle była cenną i docenianą częścią regionu i kraju.

II. Metodologia

Z inicjatywy Zarządu powiatu tarnogórskiego w sierpniu 2009 roku podjęto uchwałę o dokonaniu aktualizacji *Strategii rozwoju Powiatu Tarnogórskiego*, przyjętej w 2002 roku. Prace podjęto w październiku 2009 roku. Ich bezpośrednią inspiracją była konieczność dostosowania zapisów obecnie obowiązującego dokumentu do zmiany uregulowań zawartych w dokumentach strategicznych kraju oraz w decyzjach wyznaczających zakres i ramy polityki regionalnej, w dużej części będących rezultatem wstąpienia Polski do Unii Europejskiej. Istotnym było także uwzględnienie szans i wyzwań rozwojowych, jakie pojawiły się w ostatnich latach, a wynikających ze zmian uwarunkowań lokalnych.

Zakres prac składających się na przygotowanie nowego dokumentu pt. *Strategia rozwoju Powiatu Tarnogórskiego do roku 2022*, obejmował działania zorientowane na określenie aktualnych warunków rozwoju powiatu oraz wyznaczenie nowych celów i kierunków strategicznych, uwzględniając zrealizowane zapisy wcześniejszej *Strategii*. Jako wstęp do formułowania nowej wizji, misji i celów przyjęto dwa opracowania analityczne:

- „*Analiza preferencji społecznych w zakresie kierunków rozwoju powiatu tarnogórskiego*”, przyjętą w styczniu 2010 roku,
- „*Pozycja konkurencyjna Powiatu tarnogórskiego - analiza porównawcza dynamiki rozwoju wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej*”, przyjętą w lutym 2010.

Zawarte w nich opinie respondentów (mieszkańców ziemi tarnogórskiej i sąsiednich jednostek terytorialnych), informacje ogólne o cechach powiatu oraz dane statystyczne, umożliwiły sformułowanie listy postulatów dla określania szczegółowych celów rozwoju powiatu tarnogórskiego. Wizerunek, jaki w ten sposób wyznaczono, uznano za pierwszą inspirację dla tworzenia głównych wytycznych aktualizowanej *Strategii*.

Drugim źródłem były trzy warsztaty, jakie odbyły się w styczniu i marcu 2010 roku w budynku Starostwa Powiatowego. Uczestniczyły w nich osoby zarządzające poszczególnymi funkcjami powiatu, władze gmin oraz reprezentanci różnych organizacji i instytucji zaangażowanych w tworzenie tarnogórskich realiów życia i działalności gospodarczej (lista w załączniku). Rezultatem warsztatów było wskazanie zbioru czynników wpływających na hierarchizację celów strategicznych. Tematy warsztatów obejmowały zagadnienia:

- Warsztat pierwszy: Aktualność celów obowiązującej *Strategii*, potrzeby użytkowników powiatu, bariery realizacji zamierzeń rozwojowych.

- Warsztat drugi: Turystyka jako potencjał rozwojowy powiatu tarnogórskiego, szanse i zagrożenia w procesie budowania trwałej atrakcyjności turystycznej Ziemi Tarnogórskiej.
- Warsztat trzeci: Usługi społeczne jako element budowania atrakcyjności osadniczej powiatu tarnogórskiego (edukacja, kultura, usługi medyczne).

Na warsztatach skonfrontowano rozpoznane w dokumentach analitycznych potrzeby i możliwości realizacji celów strategicznych z opiniami liderów lokalnych. Wskazano także warunki zapewniające realność realizacji zapisów tworzonej *Strategii*, uwzględniające interesy poszczególnych gmin tworzących powiat i zamierzeń rozwojowych ich władz.

Ostatnim etapem procedury tworzenia *Strategii* było zebranie wszystkich wniosków, danych, opinii itp. i sformułowanie podstawowych jej elementów. Są to:

- **wizja rozwoju** – określa stan rozwoju powiatu, który powinien zaistnieć w rezultacie realizacji celów wyznaczonych w *Strategii*,
- **misja rozwoju** – określa główną orientację wszystkich działań podmiotów wdrażających *Strategię*,
- **cele strategiczne** – definiują intencyjne stany i zamierzenia, których zakres merytoryczny odnosi się bezpośrednio do jednego z obszarów rozwoju powiatu,
- **cele horyzontalne** – definiują stany i zamierzenia, których zakres merytoryczny wiąże się z zakresem tematycznym wszystkich (wielu) obszarów rozwoju powiatu,
- **kierunki rozwoju** – ściśle wynikają z celów, stanowiąc ich uszczegółowienie, umożliwiają w następnych etapach (wdrażanie strategii) precyzyjną realizację przyjętych zamierzeń (przedsięwzięcia, projekty).

Przyjęcie strategicznych rozstrzygnięć jest uznaniem hierarchii ważności funkcji powiatu, a jednocześnie wyrazem określonej polityki jego rozwoju. Ograniczoność zasobów jest podstawową przyczyną konieczności racjonalnego gospodarowania, gdyż nie wystarcza sił, surowców, wiedzy, kontaktów i przedsiębiorczości jednostek aby zaspokoić wszystkie potrzeby. Trzeba dokonywać wyboru pomiędzy alternatywnymi celami i kierunkami i jego skutki stanowią zapisy *Strategii*. W dalszej kolejności wynikać z nich powinny konkretne przedsięwzięcia i projekty. Do nich również konieczne jest dostosowanie zapisów budżetowych oraz innych szczegółowych decyzji dotyczących alokacji zasobów powiatu.

III. Elementy analizy SWOT

Warunki funkcjonowania powiatu tarnogórskiego opisać można korzystając z metody analizy strategicznej SWOT. W jej założeniu realia działania badanego obszaru charakteryzują cztery rodzaje czynników:

- Siły – pozytywne oddziaływania wewnętrzne, których istnienie i wpływ pozostaje pod wpływem decyzji powiatu (jego mieszkańców i władz),
- Słabości – negatywne oddziaływania wewnętrzne, których istnienie i wpływ pozostaje pod wpływem decyzji powiatu (jego mieszkańców i władz),
- Szanse – pozytywne oddziaływania zewnętrzne, niezależne od mieszkańców i władz powiatu,
- Zagrożenia – negatywne oddziaływania zewnętrzne, niezależne od mieszkańców i władz powiatu.

W powiecie tarnogórskim można wskazać na następujące grupy czynników oddziałujących na kierunki i możliwości jego rozwoju:

Siły:

1. Korzystne położenie – bliskość Aglomeracji Górnośląskiej,
2. Wykwalifikowane i niedrogie zasoby pracy,
3. Przemysłowe tradycje zawodowe (maszynowy, elektromaszynowy, metalowy, odzieżowy)
4. Zasoby różnych terenów inwestycyjnych,
5. Różnorodność branż gospodarczych na terenie powiatu,
6. Rozwijająca się sieć infrastruktury technicznej i komunikacyjnej
7. Lokalizacja Portu Lotniczego Katowice - Pyrzowice na terenie powiatu,
8. Rozwinięta sieć szkół średnich,
9. Działalność Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji w Reptach,
10. Cenne inicjatywy prorodzinne (powiatowe centrum pomocy rodzinie, rodzinne domy dziecka, rodziny zastępcze),
11. Działalność instytucji szkolnictwa specjalnego,
12. Organizacje pozarządowe działające na rzecz rehabilitacji zdrowotnej i pomocy społecznej,
13. Bogactwo zasobów naturalnych (lasy, zbiorniki wodne, dobra jakość powietrza),
14. Atrakcyjne tereny do zamieszkania, wypoczynku i rekreacji,

15. Wiele miejsc ciekawych krajobrazowo i przyrodniczo,
16. Ośrodek jeździecki w Zbrosławicach,
17. Park Wodny w Tarnowskich Górach,
18. Unikalne obiekty przemysłowe udostępnione turystycznie (Zabytkowa Kopalnia Srebra, Sztolnia Czarnego Pstrąga),
19. Liczne pałace i zamki (m.in. Brynek, Świerklaniec, Nakło Śląskie), zespół parkowy w Świerklańcu,
20. Obiekty architektury i sztuki lokalnej sakralnej i świeckiej,
21. Obiekty cieszące się dużym zainteresowaniem turystów: Muzeum Chleba w Radzionkowie, Muzeum w Tarnowskich Górach,
22. Imprezy kulturalne o utrwalonej marce,
23. Lokalne tradycje kulturalne (chóry, orkiestry, zespoły folklorystyczne),
24. Liczne fundacje i stowarzyszenia kulturalne, aktywność elity kulturalnej.

Słabości

1. Niska świadomość ekologiczna mieszkańców,
2. Niska świadomość wartości i brak należytej dbałości o jakość krajobrazu,
3. Zły stan infrastruktury drogowej,
4. Niedostateczny rozwój sieci komunikacyjnej,
5. Brak dostatecznej liczby miejsc parkingowych w miejscach rekreacyjnych,
6. Słaba kondycja ekonomiczna dużych przedsiębiorstw,
7. Zdekapitalizowany majątek trwały wielu działających przedsiębiorstw,
8. Niska aktywność zawodowa osób bezrobotnych,
9. Wciąż widoczna degradacja środowiska naturalnego,
10. Przestarzała infrastruktura opieki zdrowotnej i wyposażenie szpitali,
11. Niewystarczający dostęp do specjalistycznych usług medycznych,
12. Bariery architektoniczne ograniczające swobodę poruszania się osób niepełnosprawnych,
13. Niedostatecznie dobrze zorganizowane wsparcie dla osób niepełnosprawnych,
14. Słabe wykorzystywanie walorów turystycznych powiatu,
15. Brak kompleksowego programu współpracy międzygminnej i międzypowiatowej,
16. Dekapitalizacja obiektów turystycznych i brak programu dostosowywania ich do nowoczesnych oczekiwań,
17. Brak profesjonalnego zarządzania turystyką na poziomie powiatu,
18. Niedostatecznie rozwinięta baza turystyczno-gastronomiczna,
19. Niedostatki bazy sportowej.

Szanse:

1. Możliwości korzystania ze środków Unii Europejskiej i programów krajowych,
2. Rosnące potrzeby mieszkańców Aglomeracji Górnośląskiej dotyczące nieodległych miejsc wypoczynku, aktywnej rekreacji oraz imprez kulturalnych,
3. Zainteresowanie atrakcyjnymi ekologicznie miejscami zamieszkania na terenach sąsiadujących z dużymi miastami,
4. Moda na ekologię i zrównoważone wykorzystywanie środowiska przyrodniczego,
5. Moda na produkty tradycyjnego rzemiosła,
6. Zainteresowanie mieszkańców Aglomeracji Górnośląskiej niezależnymi działaniami kulturalnymi,
7. Indywidualności i autorytety świata kultury wywodzący się z terenu powiatu,
8. Atrakcyjna turystycznie kolejka wąskotorowa Miasteczko Śląskie – Bytom,
9. Procesy restrukturyzacji transportu kolejowego w Polsce,
10. Duże zainteresowanie kierunkiem Pyrzowice – budowa połączenia kolejowego,
11. Budowa zjazdów z autostrady A1,
12. Rozwój nowoczesnych technologii rehabilitacyjnych,
13. Zainteresowanie sieci handlowych mniejszymi ośrodkami miejskimi.

Zagrożenia:

1. Wady systemu finansowania działań jednostek terytorialnych w ramach środków unijnych (kredytowanie inwestycji),
2. Niskie dochody powiatów wynikające z zasad finansowania jednostek samorządowych
3. Egoizm interesów gmin powiatu,
4. Nadrzędność prawna przestrzennych decyzji gmin,
5. Trudności ekonomizacji usług społecznych w Polsce (racjonalizowanie kosztów),
6. Niska pozycja Tarnowskich Gór w regionalnej hierarchii inwestycji komunikacyjnych,
7. Opóźnienia realizacji krajowych inwestycji drogowych na terenie powiatu,
8. Groźba znacznego bezrobocia jako rezultatu likwidacji działalności przemysłowych,
9. Niewystarczające zaangażowanie instytucji państwowych w zakresie rozwiązywania problemu składowiska odpadów po zakładach chemicznych,
10. Pogłębianie się niżu demograficznego w Polsce,
11. Narastająca konkurencja na regionalnym rynku turystycznym,
12. Ciekawe obiekty turystyczne w otoczeniu powiatu,
13. Słaba współpraca jednostek terytorialnych w zakresie działań marketingowych jednoczących ich oferty turystyczne i pozwalających na zaistnienie na większym rynku.

IV. Wizja i misja rozwoju powiatu

Podstawą aksjologiczną wizji rozwoju powiatu tarnogórskiego jest uznanie zalet różnorodności cech jego mieszkańców. Wartości przez nich wyznawane, w tym wola kontynuowania tradycji, stanowią o szczególnej atrakcyjności tego obszaru. Istotne dla przyszłości jest także oparcie się na innych lokalnych zasobach, co umożliwi wytwarzanie oryginalnych produktów i zmniejszy zależność od zewnętrznych czynników rozwoju. Rozwój endogeniczny oparty o bogactwo tarnogórskich potencjałów wymaga jednak wyznaczenia zasad dysponowania nimi. Ogólnym tego celem jest zaś dążenie do zrównoważonego wykorzystania posiadanych możliwości, przy zapewnieniu uznania hierarchii lokalnych potrzeb oraz warunków pozyskania pożądaných użytkowników powiatu.

Wizja:

Powiat tarnogórski będzie miejscem życia harmonijnie rozwijających się społeczności, które szanują wartości budowane przez pokolenia i racjonalnie wykorzystują lokalne zasoby naturalne oraz instytucjonalne.

Realizacja wizji wymaga określenia ogólnej orientacji działalności różnych lokalnych podmiotów. Szczególne znaczenie przypada przedsięwzięciom integrującym, które warunkują sukces wspólnych zamierzeń. Wysiłki wszystkich zainteresowanych tworzeniem lepszych realiów życia i funkcjonowania w powiecie tarnogórskim powinny zmierzać do jego rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności podejmowania działań jednoczących interesy podmiotów publicznych i prywatnych, w tym jednostek gospodarczych.

Misja:

Integrować wysiłki gmin, instytucji publicznych, podmiotów społecznych i gospodarczych oraz przedsiębiorczych jednostek i liderów przemian lokalnych w dziedzinach, służących rozwojowi społeczności powiatu.

V. Priorytety rozwoju

Kształtowanie pożądanej przyszłości powiatu tarnogórskiego wymaga podjęcia decyzji o wyborze najważniejszych obszarów jego przekształceń. Z jednej strony istnieje wiele różnorodnych potrzeb, jakie trzeba zaspokoić aby zapewnić poprawę warunków życia mieszkańców i funkcjonowania innych użytkowników powiatu, z drugiej zaś występują określone ograniczenia wynikające z aktualnego poziomu realizacji różnych funkcji oraz zewnętrznych uwarunkowań. Priorytety wyznaczają główne obszary rozwoju powiatu, w których dokonywana jest interwencja za pomocą zbioru celów strategicznych oraz wynikających z nich kierunków i przedsięwzięć.

Wykorzystując badania sytuacji powiatu tarnogórskiego i jej przewidywalnych zmian, zawarte w analizach: preferencji społecznych, pozycji konkurencyjnej, SWOT oraz wizję i misję rozwoju powiatu, w ramach *Strategii* wyznaczono cztery priorytety rozwoju:

1. **Gospodarka – *Zróżnicować strukturę i wzmocnić konkurencyjność***

Zaangażowanie władz w tworzenie dobrych warunków inwestowania i prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze powiatu jest koniecznym elementem kształtowania jego pożądanej przyszłości. Mieszkańcy potrzebują pracy i dochodów z niej wynikających. Chociaż istotna ich część, jak dotychczas, również w przyszłości zamierza angażować swe wysiłki w działalności przedsiębiorstw zlokalizowanych w miastach Aglomeracji Górnośląskiej, jednak jest także wielu mieszkańców powiatu, którzy nie chcą tak daleko dojeżdżać. Tarnogórskie firmy stanowią cenny choć ostatnio nieco zaniedbany potencjał. Możliwości produkcyjne przemysłu maszynowego, metalowego czy zakładów odzieżowych są niemałe, ale ich konkurencyjność wymaga wzmocnienia. Ciągłe warta uwagi pozostaje także działalność rolnicza. Jednocześnie istnieje wiele atrakcyjnych terenów inwestycyjnych oraz sąsiedztwo Portu Lotniczego Katowice-Pyrzowice, które może przyczynić się do powstawania na obszarze powiatu nowych działalności, różnicujących i wzbogacających aktualną strukturę jego gospodarki. Nie do pominięcia w kształtowaniu przyszłych warunków lokalnych jest również potencjał konsumpcyjny mieszkańców dużych miast, którzy stanowią rozwijający się rynek zbytu. Dla nich można wytwarzać śląskie produkty uzupełniające masową ofertę centrów handlowych.

2. **Usługi społeczne – *Racjonalnie zaspokajać rosnące potrzeby***

Przyszłość powiatu to w dużej mierze tworzenie dobrych warunków mieszkania na jego obszarze. Do podstawowych czynników składających się na nie należą usługi społeczne,

pomagające wygodnie i nowocześnie zaspokajać potrzeby bytowe, takie jak: zapewnianie bezpieczeństwa, ochrona zdrowia, edukacja, kultura, pomoc społeczna itp. Ich obecność w realiach powiatu tarnogórskiego podnosi jego atrakcyjność osadniczą i sprzyja kształtowaniu się dobrych relacji międzyludzkich. Konieczność modernizacji bazy świadczenia usług oraz podnoszenia ich jakości wymaga angażowania znacznych środków publicznych. Ważne jest racjonalne gospodarowanie nimi, gdyż pełne zaspokajanie wszystkich potrzeb nie jest możliwe. Trzeba wyznaczać hierarchię, uwzględniającą interesy społeczności lokalnych oraz starać się o pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania.

3. Komunikacja – *Poprawić funkcjonalność*

Niewątpliwie cechą wielu polskich powiatów są zaniedbania infrastruktury komunikacyjnej, które narastały przez dziesięciolecia, a obecnie w czasach przyspieszonej motoryzacji i znacznie zwiększonej mobilności zasobów (przede wszystkim ludzkich) wymagają szybkich działań naprawczych. Są to wyjątkowo kosztowne dziedziny zaangażowania środków, znajdujących się w kompetencjach władz powiatowych, ale we wszystkich badaniach opinii społecznych wskazywane są na pierwszym miejscu w hierarchii zadań do natychmiastowej realizacji. Mieszkańców interesują rozstrzygnięcia dotyczące sieci drogowej oraz transportu publicznego, w tym połączeń kolejowych, które w takim mieście jak Tarnowskie Góry mają wieloletnią tradycję i wiele możliwości technicznych. Poprawa funkcjonalności alternatywnych sposobów dojeżdżania do pracy, miejsc zamieszkania czy lokalizacji różnych usług jest ważnym warunkiem utrzymania atrakcyjności powiatu, zarówno inwestycyjnej i osadniczej, jak i turystycznej.

4. Turystyka i rekreacja – *Zdobyć znaczącą pozycję ponadregionalną*

Ciekawe obiekty zabytkowe oraz zasoby środowiska przyrodniczego stanowią podstawy atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej powiatu tarnogórskiego. Ich pozycja w rankingu tego rodzaju ofert na rynku ponadregionalnym wymaga wzmocnienia. Pozostałości po czasach świetności rodu Donnersmarcków (zamki, pałace, parki, obiekty sakralne), obiekty przemysłowe (Zabytkowa Kopalnia Srebra, Sztolnia), muzea, Park Wodny i zalew Nakło-Chechło, to główne miejsca odwiedzane przez przyjezdnych, którzy podziwiając je jednocześnie narzekają na brak parkingów, komunikacji publicznej oraz usług. Wiele z przedsięwzięć, które mogłyby podnieść zalety turystyczno - rekreacyjne powiatu tarnogórskiego wymaga jednak integracji różnych podmiotów, w tym jednej spójnej koncepcji rozwoju turystyki, przyjętej przez wszystkie gminy.

Tab. 1 Priorytety i cele

Priorytety rozwoju	P1. Gospodarka	P2. Usługi społeczne	P3. Komunikacja	P4. Turystyka i rekreacja
Wyzwanie strategiczne	<i>Zróżnicować strukturę i wzmocnić konkurencyjność</i>	<i>Racjonalnie zaspokajać rosnące potrzeby</i>	<i>Poprawić funkcjonalność</i>	<i>Zdobyć znaczącą pozycję ponadregionalną</i>
Cele strategiczne	C 1. Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej na rzecz wzrostu zatrudnienia C 2. Pobudzanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości C 3. Otwarcie na globalne trendy gospodarcze	C 4. Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa publicznego i społecznego C 5. Wzbogacenie profili kształcenia dla potrzeb nowoczesnej gospodarki C 6. Zwiększenie jakości i dostępności usług medycznych C 7. Integrowanie aktywności kulturalnych C 8. Doskonalenia jakości i poprawa sprawności zarządzania powiatem	C 9. Posiadanie dobrych połączeń komunikacyjnych C 10. Stworzenie systemu informacyjnego rozpoznawalnych wyróżników powiatu	C 11. Stworzenie nowoczesnej oferty turystycznej C 12. Poprawa atrakcyjności oferty rekreacyjnej
Wyzwanie strategiczne	<i>Łączyć aktywności i działania podmiotów na rzecz wzrostu atrakcyjności i rangi powiatu</i>			
Cele horyzontalne	CH1. Skuteczna promocja CH2. Współpraca wielopodmiotowa CH3. Poprawa warunków ekologicznych			

VI. Cele i kierunki rozwoju

Szczegółowa lista celów rozwoju powiatu tarnogórskiego wraz z kierunkami precyzującymi ich realizację oraz przykładami przedsięwzięć, przedstawia się następująco:

Tab. 2 Cele, kierunki i przykłady przedsięwzięć

Cele	Kierunki	Przykłady przedsięwzięć
C 1. Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej na rzecz wzrostu zatrudnienia	K1.1 Tworzenie warunków lokalizacji nowych inwestycji	P1.1.1 Międzygminna Strefa Aktywności Gospodarczej P1.1.2 Park Przemysłowy P1.1.3 Uzbrajanie terenów pod inwestycje P1.1.4 Tarnogórskie Tereny Targowe
	K1.2 Promowanie zalet tarnogórskiego środowiska działalności gospodarczej	P1.2.1 Baza danych ofert inwestycyjnych gmin i powiatu P1.2.2 Udział w targach ofert inwestycyjnych P1.2.3 Pełnomocnik ds. kontaktów z inwestorami
	K1.3 Wspieranie rozwoju działających firm	P1.3.1 Pomoc w poszukiwaniu pracowników P1.3.2 Popularyzowanie osiągnięć, wynalazków, badań prowadzonych w podmiotach gospodarczych P1.3.3 Inicjowanie przedsięwzięć klastrowych
C 2. Pobudzanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	K2.1 Wspieranie młodych przedsiębiorców	P2.1.1 Forum młodych przedsiębiorców P2.1.2 Powiatowy punkt doradztwa prawno-ekonomicznego

	K2.2 Usługi dla przedsiębiorców	P2.2.1 Baza danych MŚP tarnogórskich firm z wyróżnieniem sektorów i branż P2.2.2 Współpraca w zakresie szkoleń proinnowacyjnych z instytucjami samorządu gospodarczego P2.2.3 Tworzenie powiązań instytucji otoczenia biznesu
	K.2.3. Inkubacja przedsiębiorstw	P2.3.1 Inkubator przedsiębiorczości P2.3.2 Współpraca z instytucjami zapewniającymi kapitał załączkowy/fundusze na rozwój mikro- i małych firm P2.3.3 Edukacja przedsiębiorczości – pomoc bezrobotnym w zakładaniu firm P2.3.4 Aktywizacja osób nie pracujących
C 3. Otwarcie na globalne trendy gospodarcze	K3.1 Wykorzystywanie sąsiedztwa Portu Lotniczego	P3.1.1 Nowe miejsca dla lokalizacji inwestycji związanych z funkcjonowaniem Portu Lotniczego P3.1.2. Plan zagospodarowania przestrzennego terenów około lotniskowych
	K3.2 Gospodarcza współpraca regionalna i międzynarodowa	P3.2.1 Misje gospodarcze P3.2.2. Współpraca z ponadlokalnymi instytucjami otoczenia biznesu P3.2.3 Promocja eksportu produktów małych przedsiębiorstw

C 4. Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa publicznego i społecznego	K4.1 Współpraca z instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo publiczne	P4.1.1 Tworzenie zintegrowanego systemu ratownictwa i zarządzania kryzysowego P4.1.2 Powiatowe Centrum Powiadamiania Ratunkowego P4.1.3 Modernizacja wyposażenia służb ratowniczych P4.1.4 Wspieranie inicjatyw lokalnych służących poprawie bezpieczeństwa i porządku P4.1.5 Promocja postaw obywatelskich
	K4.2 Wspieranie funkcjonowania rodzin	P4.2.1 Edukacja prorodzinna P4.2.2 Profilaktyka przestępczości nieletnich P4.2.3 Placówki specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego P4.2.4 Promocja dobrego wychowania
	K4.3 Wspieranie osób społecznie dysfunkcyjnych	P4.3.1 Minimalizowanie skutków patologii społecznych P4.3.2 Minimalizowanie społecznych skutków bezrobocia P4.3.3 Poprawa warunków funkcjonowania DPS P4.3.4 Profesjonalizacja rodzicielstwa zastępczego P4.3.5 Powiatowe Centrum Interwencji Kryzysowej P4.3.6 Zespoły szybkiego reagowania P4.3.7 Grupy usamodzielnień: mieszkania chronione dla młodzieży opuszczającej rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze

	K4.4 Pomoc osobom niepełnosprawnym	P4.4.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu (np. cyfrowemu) P4.4.2 Likwidacja barier (np. architektonicznych) P4.4.3 Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych P4.4.4 Ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi P4.4.5 Centrum dla osób niepełnosprawnych
C 5. Wzbogacenie profili kształcenia dla potrzeb nowoczesnej gospodarki	K5.1 Wprowadzanie innowacyjnych produktów edukacyjnych	P5.1.1 Warsztaty, praktyki, zagraniczne staże zawodowe P5.1.2 Międzyszkolny Ośrodek Kariery Zawodowej P5.1.3 Zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne P5.1.4 Kultywowanie lokalnych tradycji zawodowych P5.1.5 Nagrody, wyróżnienia dla uczniów i nauczycieli
	K5.2 Kreatywne zmiany sieci szkolnictwa	P5.2.1 Powołanie Powiatowej Rady Edukacji P5.2.2 Baza danych o potrzebach gospodarki P5.2.3 Wdrożenie systemów zintegrowanego zarządzania oświatą
	K5.3 Poprawa warunków kształcenia	P5.3.1 Pracownie do nauki zawodu P5.3.2 Zakup sprzętu i oprogramowania P5.3.3 Modernizacja i rozbudowa obiektów edukacyjnych
C 6. Podniesienie jakości i zwiększenie dostępności usług medycznych	K6.1 Promocja i profilaktyka zdrowia	P6.1.1 Kampanie promujące badania profilaktyczne
	K6.2 Inwestycje w usługi medyczne	P6.2.1 Zwiększenie potencjału diagnostyczno-leczniczego szpitala P6.2.2 Wprowadzenie najnowszych metod leczenia

C 7. Integrowanie aktywności kulturalnych	K7.1 Koordynowanie wymiany informacji o działalności placówek kultury, imprezach	P7.1.1 Baza danych o obiektach, wydarzeniach, instytucjach kultury
	K7.2 Wspieranie inicjatyw artystów i animatorów kultury	P7.2.1 Imprezy kulturalne P7.2.2 Centrum Kultury Śląskiej P7.2.3 Inicjatywy wspierające działalność galerii P7.2.4 Nagrody, stypendia dla twórców
C 8. Doskonalenia jakości i poprawa sprawności zarządzania powiatem	K8.1 Poprawa dostępności usług świadczonych drogą elektroniczną	P8.1.1 Systemy informatyczne w zakresie e-urząd P8.1.2 System monitoringu i ewaluacji rozwoju powiatu dla potrzeb wspomagania procesu decyzyjnego w administracji
	K8.2 Unowocześnienie form świadczenia usług	P8.2.1 Szkolenie kadr P8.2.2 Doposażenie urzędu w nowy sprzęt P8.2.3 Badanie opinii mieszkańców powiatu
	K8.3 Stworzenie Powiatowego Centrum Administracyjnego	P8.3.1 Budowa nowej siedziby Starostwa P8.3.2 Koncentracja lokalizacyjna powiatowych usług administracyjnych

C 9. Posiadanie dobrych połączeń komunikacyjnych	K9.1 Budowa i modernizacja dróg powiatowych	P9.1.1 Budowa drogi Boruszowice – Mikołeska – Kalety P9.1.2 Budowa północnego obejścia Brynica – Przysieki – Zendek – Cynków P9.1.3 Budowa północnej obwodnicy Radzionkowa P9.1.4 Budowa układu komunikacyjnego wokół jeziora Chechło-Nakło P9.1.5 Budowa kładki pieszo – rowerowej nad rzeką Mała Panew w Krupskim Młynie P9.1.6 Modernizacja i remonty sieci dróg powiatowych
	K9.2 Inicjowanie nowych połączeń ponadlokalnych	P9.2.1 Działania na rzecz modernizacji sieci dróg krajowych P9.2.2 Działania na rzecz budowy dróg ekspresowych (S11 i S1) P9.2.3 Działania na rzecz modernizacji połączenia kolejowego Miasteczko Śląskie – Tarnowskie Góry – Katowice P9.2.4 Działania na rzecz budowy połączenia kolejowego Miasteczko Śląskie – Pyrzowice
C 10. Stworzenie systemu informacyjnego rozpoznawalnych wyróżników powiatu	K10.1 Upowszechnienie symboli powiatu	P10.1.1 Mapa wyróżników powiatu P10.1.2 System oznakowania wyróżników powiatu
	K10.2 Koordynowanie organizacyjne jednostki inicjatyw społeczności powiatu	P10.2.1 Współpraca z gminami na rzecz popularyzowania wspólnych inicjatyw społecznych P10.2.2 Wydarzenia, imprezy, spotkania powiatowe P10.2.3 Radio powiatowe

C 11. Stworzenie nowoczesnej oferty turystycznej	K11.1 Skoordynowanie dostępności turystycznej	P11.1.1 Tarnogórskie Centrum Turystyczne: „Wszystkie barwy Śląska” P11.1.2 Baza danych o obiektach, wydarzeniach, instytucjach turystycznych P11.1.3 Portal turystyczno-rekreacyjny stworzony przy współpracy z instytucjami kultury, zarządcami obiektów turystycznych, rekreacyjnych, sportowych itp. oraz podmiotami branży gastronomicznej i hotelowej
	K11.2 Poprawa atrakcyjności turystycznej	P11.2.1 Współuczestnictwo w procesach rewitalizacji (remontach, odnowie) obiektów dziedzictwa kulturowego P11.2.2 Likwidowanie barier architektonicznych w obiektach turystycznych P.11.1.4 Centrum Dialogu Wielokulturowego
	K11.3 Stworzenie turystycznych produktów ziemi tarnogórskiej	P11.3.1 Wycieczki po atrakcjach turystycznych powiatu P11.3.2 Spływ kajakowy Małą Panwią P11.3.3 Imprezy kulturalne dla turystów P11.3.4 Tarnogórski szlak turystyczny
C 12. Poprawa atrakcyjności oferty rekreacyjnej	K12.1 Inicjowanie przedsięwzięć służących zaspokajaniu potrzeb rekreacyjnych	P12.1.1 Imprezy rekreacyjne P12.1.2 Budowa hali widowiskowo – sportowej w Tarnowskich Górach P12.1.3 Budowa i modernizacja infrastruktury rekreacyjnej (ścieżki, parkingi)
CH1. Skuteczna promocja	KH1.1 Informowanie i pozycjonowanie zalet powiatu	PH1.1.1 Materiały promocyjne PH1.1.2 Udział w targach, regionalnych inicjatywach promocyjnych PH1.1.3 Program promocji powiatu

	KH1.2 Koordynowanie i współuczestnictwo w przedsięwzięciach promocyjnych gmin, instytucji publicznych i stowarzyszeń	PH1.2.1 Kampanie promocyjne PH1.2.2. Imprezy promocyjne
CH2. Współpraca wielopodmiotowa	KH2.1 Poprawa współpracy z organizacjami pozarządowymi	PH2.1.1 Centrum Wolontariatu PH2.1.2 Forum Organizacji Pozarządowych PH2.1.3 Doradztwo finansowo-prawne PH2.1.4 Konkursy na realizację zadań publicznych PH2.1.5 Centrum Dialogu Społecznego
	KH2.2 Budowa sieci dróg rowerowych	PH2.2.1 Budowa drogi rowerowej Tarnowskie Góry – jezioro Chechło-Nakło PH2.2.1 Budowa drogi rowerowej Laryszów – Miedary PH2.2.1 Budowa drogi rowerowej Radzionków – Tarnowskie Góry
	KH2.3 Kreowanie międzypowiatowych produktów turystycznych	PH2.3.1 Górnślaska Kolej Wąskotorowa PH2.3.2 Szlak zabytków techniki
	KH2.4 Rozwijanie partnerstwa publiczno-prywatnego	PH2.4.1 Zagospodarowanie zamku w Nakle PH2.4.2 Termomodernizacja budynków szkół
CH3. Poprawa warunków ekologicznych	KH3.1. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczności powiatu	PH3.1.1 Kampanie edukacyjne PH3.1.2 Baza danych o cechach środowiska naturalnego powiatu

	KH3.2. Poprawa jakości środowiska naturalnego	PH3.2.1 Opracowanie listy warunków korzystania z środowiska (pozwolenia) PH3.2.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych PH3.2.3 Ograniczanie zanieczyszczeń powietrza PH3.2.4 Zachowanie i wzbogacanie elementów bioróżnorodności (bogactwa środowiska naturalnego) PH3.2.5 Promocja alternatywnych źródeł energii

VII. Charakterystyka celów i kierunków rozwoju

Priorytet 1. Gospodarka - Zróżnicować strukturę i wzmocnić konkurencyjność

C1. Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej na rzecz wzrostu zatrudnienia

K1.1 Tworzenie warunków lokalizacji nowych inwestycji

P1.1.1 Międzygminna Strefa Aktywności Gospodarczej

P1.1.2 Park Przemysłowy

P1.1.3 Uzbrajanie terenów pod inwestycje

P1.1.4 Tarnogórskie Tereny Targowe

K1.2 Promowanie zalet tarnogórskiego środowiska działalności gospodarczej

P1.2.1 Baza danych ofert inwestycyjnych gmin i powiatu

P1.2.2 Udział w targach ofert inwestycyjnych

P1.2.3 Pełnomocnik ds. kontaktów z inwestorami

K1.3 Wspieranie rozwoju działających firm

P1.3.1 Pomoc w poszukiwaniu pracowników

P1.3.2 Popularyzowanie osiągnięć, wynalazków, badań prowadzonych w podmiotach gospodarczych

P1.3.3 Inicjowanie przedsięwzięć klastrowych

Rozwój gospodarczy powiatu tarnogórskiego wymaga poprawy aktywności różnych podmiotów w tej dziedzinie. Należy docenić znaczenie zarówno nowych inwestorów, jak i już działających przedsiębiorstw. Władze powiatu stawiają na przyciąganie nowoczesnych technologii, głównie oferując atrakcyjne tereny inwestycyjne i przyjazny klimat gospodarczy. Planuje się również działania promujące jego zalety, wykorzystując w tym sprawdzone formy komunikacji, zapewniające zainteresowanym szybki i łatwy sposób na pozyskanie informacji o powiecie tarnogórskim i jego gospodarczych zasobach

W ramach wdrażania *Strategii* podejmowane będą również starania o wspieranie działalności już funkcjonujących przedsiębiorstw, z których część posiada utrwaloną markę i dobre kontakty rynkowe. Władze powiatu chcą pomagać im poprzez poszukiwanie pracowników, promowanie osiągnięć oraz nakłanianie do terytorialnego integrowania się. Inicjatywy tworzenia klastrów, chociaż nie doceniane jako źródło sukcesu małych firm razem budujących swą pozycję rynkową, mogą w tarnogórskich realiach gospodarczych stanowić

ciekawą alternatywę gospodarczą. Użyteczność tradycji przedsiębiorstw przemysłu maszynowego i metalowego oraz ciągle walczących o przetrwanie firm odzieżowych warta jest rozważenia w kontekście budowania wspólnej marki i podnoszenia tarnogórskiej konkurencyjności, również międzynarodowej.

C2. Pobudzanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości

K2.1 Wspieranie młodych przedsiębiorców

P2.1.1 Forum młodych przedsiębiorców

P2.1.2 Powiatowy punkt doradztwa prawno-ekonomicznego

K2.2 Usługi dla przedsiębiorców

P2.2.1 Baza danych MŚP tarnogórskich firm z wyróżnieniem sektorów i branż

P2.2.2 Współpraca w zakresie szkoleń proinnowacyjnych z instytucjami samorządu gospodarczego

P2.2.3 Tworzenie powiązań instytucji otoczenia biznesu

K.2.3 Inkubacja przedsiębiorstw

P2.3.1 Inkubator przedsiębiorczości

P2.3.2 Współpraca z instytucjami zapewniającymi kapitał załączkowy/fundusze na rozwój mikro- i małych firm

P2.3.3 Edukacja przedsiębiorczości – pomoc bezrobotnym w zakładaniu firm

P2.3.4 Aktywizacja osób nie pracujących

Aktywność przedsiębiorców w powiecie tarnogórskim nie odbiega szczególnie od regionalnych realiów. Wskaźnik „podmioty zarejestrowane w systemie REGON na 10 tys. mieszkańców” wynosił 952 i był nieco wyższy niż wskaźnik liczony dla całego województwa śląskiego (923). Jednak pobudzanie przedsiębiorczości jest niewątpliwie ważne dla rozwoju gospodarczego powiatu. Przyjęto założenie, że należy przede wszystkim edukować, doradzać i zachęcać do samodzielnego podejmowania działalności gospodarczej młodych ludzi. Pozwoli to pozyskiwanie nowych technologii (praktyczne wykorzystane aktualnych osiągnięć nauki) oraz może przyczynić się do zmniejszenia niekorzystnego salda migracji tej grupy mieszkańców. Jednocześnie warto ciągle wspierać inicjatywy przedsiębiorców o ugruntowanej pozycji, szczególnie takie, które budują nowe powiązania gospodarcze. Ważne są kontakty różnych szczebli władzy i instytucji z sektorem gospodarczym i dobra współpraca w podejmowaniu przedsięwzięć, również na rynku pracy.

C3. Otwarcie na globalne trendy gospodarcze

K3.1 Wykorzystywanie sąsiedztwa Portu Lotniczego

P3.1.1 Nowe miejsca dla lokalizacji inwestycji związanych z funkcjonowaniem Portu Lotniczego

P3.1.2. Plan zagospodarowania przestrzennego terenów okołolotniskowych

K3.2 Gospodarcza współpraca regionalna i międzynarodowa

P3.2.1 Misje gospodarcze

P3.2.2. Współpraca z ponadlokalnymi instytucjami otoczenia biznesu

P3.2.3 Promocja eksportu produktów małych przedsiębiorstw

Współczesny rozwój gospodarczy ambitnych jednostek terytorialnych nie jest możliwy bez ich otwarcia na trendy globalne. Świat jednoczy się poprzez popularyzowanie się technologii, przenikanie trendów społeczno-kulturowych, ale i coraz sprawniejsze środki transportu i lepszą edukację społeczeństw, które potrafią się lepiej komunikować (znajomość języków obcych), są ciekawe lokalnych zwyczajów i tradycji (turystyka) oraz bardziej tolerancyjne wobec różnych idei, poglądów i zachowań. Powiat tarnogórski chce wpisać się w tego rodzaju przekształcenia wykorzystując swój unikalny zasób, jakim jest dobrze rozwijający się Port Lotniczy Katowice - Pyrzowice oraz międzynarodowe kontakty władz i instytucji. Dla rozwoju gospodarczego ważne jest promowanie eksportu lokalnych produktów, co pomoże stworzyć i utrwalić wizerunek powiatu i jego gmin.

Priorytet 2. Usługi społeczne - *Racjonalnie zaspokajać rosnące potrzeby*

C4. Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa publicznego i społecznego

K4.1 Współpraca z instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo publiczne

P4.1.1 Tworzenie zintegrowanego systemu ratownictwa i zarządzania kryzysowego

P4.1.2 Powiatowe Centrum Powiadamiania Ratunkowego

P4.1.3 Modernizacja wyposażenia służb ratowniczych

P4.1.4 Wspieranie inicjatyw lokalnych służących poprawie bezpieczeństwa i porządku

P4.1.5 Promocja postaw obywatelskich

K4.2 Wspieranie funkcjonowania rodzin

P4.2.1 Edukacja prorodzinna

P4.2.2 Profilaktyka przestępczości nieletnich

P4.2.3 Poradnie rodzinne

P4.2.4 Promocja dobrego wychowania

K4.3 Wspieranie osób społecznie dysfunkcyjnych

P4.3.1 Minimalizowanie skutków patologii społecznych

P4.3.2 Minimalizowanie społecznych skutków bezrobocia

P4.3.3 Poprawa warunków funkcjonowania DPS

P4.3.4 Profesjonalizacja rodzicielstwa zastępczego

P4.3.5 Powiatowe Centrum Interwencji Kryzysowej

K4.4 Pomoc osobom niepełnosprawnym

P4.4.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu (np. cyfrowemu)

P4.4.2 Likwidacja barier (np. architektonicznych)

P4.4.3 Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Dobre życie lokalnej wspólnoty opiera się na poczuciu bezpieczeństwa. Zdrowe społeczności działają jak „regulatory” porządku. Istotne jest aby mieszkańcy powiatu z jednej strony wykazywali aktywność i obywatelską odpowiedzialność za ład społeczny w przestrzeni publicznej, z drugiej zaś powinni posiadać świadomość pełnego wsparcia ze strony odpowiednich służb. Poczucie bezpieczeństwa, buduje się również na zaufaniu do kompetencji służb ratownictwa i zarządzania kryzysowego. Należy prowadzić działania w kierunku ciągłego podnoszenia jakości ich działania oraz jednocześnie uświadamiania społeczności ich możliwości i sposobów współpracy w różnych wypadkach.

Podstawą społecznego porządku jest rodzina. Wsparcie dla rodzin, które potrzebują pomocy oraz takich, które chcą w doskonalszy sposób funkcjonować (np. przez lepsze sprawowanie swoich zadań wychowawczych i władzy rodzicielskiej), uznaje się za ważne dla istnienia „zdrowej społeczności” powiatu. Planuje się podejmowanie wielokierunkowych działań na rzecz wspierania funkcjonowania rodzin, szczególnie w sytuacjach zagrożenia wystąpieniem patologii. Wiąże się to z pomaganiem osobom społecznie dysfunkcyjnym, które realizowane będzie między innymi w ramach działalności Domów Pomocy Społecznej oraz Centrum Interwencji Kryzysowej. Bardzo cenne społecznie są także przedsięwzięcia promujące profesjonalizację rodzicielstwa zastępczego. Pomagać należy również osobom niepełnosprawnym, szczególnie poprzez inicjatywy przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu oraz mające na celu aktywizację zawodową tej grupy mieszkańców powiatu.

C5. Wzbogacenie profili kształcenia dla potrzeb nowoczesnej gospodarki

K5.1 Wprowadzanie innowacyjnych produktów edukacyjnych

P5.1.1 Warsztaty, praktyki, zagraniczne staże zawodowe

P5.1.2 Międzyszkolny Ośrodek Kariery Zawodowej

P5.1.3 Zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne

P5.1.4 Kultywowanie lokalnych tradycji zawodowych

P5.1.5 Nagrody, wyróżnienia dla uczniów i nauczycieli

K5.2 Kreatywne zmiany sieci szkolnictwa

P5.2.1 Powołanie Powiatowej Rady Edukacji

P5.2.2 Baza danych o potrzebach gospodarki

P5.2.3 Wdrożenie systemów zintegrowanego zarządzania oświatą

K5.3 Poprawa warunków kształcenia

P5.3.1 Pracownie do nauki zawodu

P5.3.2 Zakup sprzętu i oprogramowania

P5.3.3 Modernizacja i rozbudowa obiektów edukacyjnych

Podstawą przyszłości powiatu jest dobrze wykształcona społeczność, której członkowie podążają wyzwaniom przyszłości. Już na etapie kształcenia szkolnego trzeba przygotować młodzież do korzystania z różnych sposobów zdobywania kwalifikacji i propagować model stale uczącego się pracownika lub pracodawcy. Rozwój gospodarczy to nowe technologie, ale wyraźny jest również nurt równoległy, związany z powrotem (utrzymaniem) lokalnych tradycji, rzemiosł, unikalnych zawodów czy sposobów produkcji. W przypadku wytwarzania żywności istotne znaczenie ma jej jakość, niekoniecznie idąca w parze ze stosowaniem nowoczesnych technologii. Wydaje się więc, że nie tylko wynalazki ostatnich lat, ale i dobrze osadzone w obecnych realiach zawody tradycyjne są przyszłością dla gospodarki tarnogórskiego powiatu. Należy kształcić młodych ludzi w kierunku uzyskania różnorodnych i wyspecjalizowanych zasobów ludzkich. Aby osiągnąć taki cel, konieczne są kreatywne zmiany w sieci szkół powiatowych. Trzeba nimi sprawnie zarządzać, wzbogacać ponadprogramową ofertę edukacyjną i korygować profile kształcenia, reagując na zmieniającą się sytuację rynkową. Powiat planuje poprawę warunków edukowania, szczególnie poprzez modernizację i rozbudowę obiektów, wzbogacanie wyposażenia pracowni oraz organizowanie atrakcyjnych praktyk, również zagranicznych. Ważne jest także

wspomaganie rozwoju kadry nauczycielskiej, w tym motywowanie i nagradzanie tych, którzy dają dobry przykład.

C6. Podniesienie jakości i zwiększenie dostępności usług medycznych

K6.1 Promocja i profilaktyka zdrowia

P6.1.1 Kampanie promujące badania

K6.2 Inwestycje w usługi medyczne

P6.2.1 Zwiększenie potencjału diagnostyczno-leczniczego szpitala

P6.2.2 Wprowadzenie najnowszych metod leczenia

Zdrowie społeczności lokalnej jest oczywistym celem działań każdego samorządu. W obecnym systemie opieki zdrowotnej jednym z istotnych problemów jest niska ranga przedsięwzięć profilaktyki zdrowotnej, choć jest to najtańszy i najbardziej efektywny sposób utrzymania dobrej kondycji mieszkańców. Jednym z głównych celów działań powiatu w obszarze opieki medycznej powinno być kształtowanie świadomej społeczności, by bardziej dbać o zdrowie niż leczyć. Szczególne znaczenie ma profilaktyka wśród osób w podeszłym wieku, gdyż w tej grupie niedomagania zdrowotne zbiegają się często z trudnymi zmianami w społecznym funkcjonowaniu jednostek. Jednocześnie pamiętać należy o podnoszeniu jakości usług medycznych poprzez inwestycje, w tym dążenie do wprowadzania najnowszych, skutecznych i efektywnych metod leczenia.

C7. Integrowanie aktywności kulturalnych

K7.1 Koordynowanie wymiany informacji o działalności placówek kultury, imprezach

P7.1.1 Baza danych o obiektach, wydarzeniach, instytucjach kultury

K7.2 Wspieranie inicjatyw artystów i animatorów kultury

P7.2.1 Imprezy kulturalne

P7.2.2 Centrum Kultury Śląskiej

P7.2.3 Inicjatywy wspierające działalność galerii

P7.2.4 Nagrody, stypendia dla twórców

Powiat tarnogórski, ze względu na znaczącą w skali regionu aktywność elity kulturalnej miasta Tarnowskie Góry oraz dorobek osób i instytucji kulturalnych w innych gminach, ma szansę zdobyć i rozwinąć wyjątkową pozycję w zakresie tego rodzaju

ponadlokalnej oferty. Jednak wiele imprez i wydarzeń kulturalnych, organizowanych przez różne instytucje (samorządowe i pozarządowe), nie jest postrzeganych jako wspólna propozycja powiatu, która mogłaby przyczyniać się do popularyzowania go jako atrakcyjnego miejsca zamieszkania, wypoczynku i rekreacji. Brakuje informacji i skoordynowania przedsięwzięć. Aby właściwie doceniono bogatą ofertę kulturalną, konieczne jest prowadzenie działań w kierunku integrowania pracy gmin i innych jednostek organizujących wydarzenia kulturalne. Potrzebne jest również tworzenie instrumentów spójnego promowania wspólnej oferty, zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych jej odbiorców poza powiatem.

C8. Doskonalenia jakości i poprawa sprawności zarządzania powiatem

K8.1 Poprawa dostępności usług świadczonych drogą elektroniczną

P8.1.1 Systemy informatyczne w zakresie e-urząd

P8.1.2 System monitoringu i ewaluacji rozwoju powiatu dla potrzeb wspomagania procesu decyzyjnego w administracji

K8.2 Unowocześnienie form świadczenia usług

P8.2.1 Szkolenie kadr

P8.2.2 Doposażenie urzędu w nowy sprzęt

P8.2.3 Badanie opinii mieszkańców powiatu

K8.3 Stworzenie Powiatowego Centrum Administracyjnego

P8.3.1 Budowa nowej siedziby Starostwa

P8.3.2 Koncentracja lokalizacyjna powiatowych usług administracyjnych

Nowoczesne zarządzanie powiatem wymaga stałego doskonalenia sprawności realizacji różnych działań. Dotyczy to zarówno pracy urzędników Starostwa Powiatowego i jego jednostek organizacyjnych, jak i stanu oraz cech wyposażenia. Świadczenie wysokiej jakości usług administracyjnych to posiadanie dobrego sprzętu elektronicznego, oprogramowania i odpowiednich kwalifikacji pracowników, stale podnoszących swoje umiejętności. Potrzebne są środki na szkolenia, ale i na badanie opinii mieszkańców i innych użytkowników powiatu, które pomaga dobrze dostosować działalność różnych służb do potrzeb. Nie bez znaczenia jest także dbanie o wizerunek powiatu promowany poprzez kontakty z władzami innych szczebli i instytucjami. Jego szczególną częścią są także cechy siedziby Starostwa, która reprezentuje pozycję władzy lokalnej i obrazuje jej cechy.

Priorytet 3. Komunikacja - Poprawić funkcjonalność

C9. Posiadanie dobrych połączeń komunikacyjnych

K9.1 Budowa i modernizacja dróg powiatowych

- P9.1.1 Budowa drogi Boruszowice – Mikołeska – Kalety
- P9.1.2 Budowa północnego obejścia Brynica – Przysieki – Zendek –Cynków
- P9.1.3 Budowa północnej obwodnicy Radzionkowa
- P9.1.4 Budowa układu komunikacyjnego wokół jeziora Chechło-Nakło
- P9.1.5 Modernizacja i remonty sieci dróg powiatowych

K9.2 Inicjowanie nowych połączeń ponadlokalnych

- P9.2.1 Działania na rzecz modernizacji sieci dróg krajowych
- P9.2.2 Działania na rzecz budowy dróg ekspresowych (S11 i S1)
- P9.2.3 Działania na rzecz modernizacji połączenia kolejowego Miasteczko Śląskie – Tarnowskie Góry – Katowice
- P9.2.4 Działania na rzecz budowy połączenia kolejowego Miasteczko Śląskie – Pyrzowice

Nastawienie powiatu tarnogórskiego na czerpanie korzyści z położenia w sąsiedztwie Aglomeracji Górnośląskiej wymaga dobrych połączeń komunikacyjnych. Główne potrzeby kreuje gospodarka, uzasadniając konieczność dojazdu do pracy tysięcy mieszkańców powiatu tarnogórskiego. Na drugim miejscu są kontakty tarnogórskich firm, które zatrudniają pracowników spoza powiatu i posiadają wiele kontaktów handlowych. Nie bez znaczenia jest także oferta usługowa powiatu, w tym możliwości wykorzystania walorów przyrodniczych i kulturowych jako dobra eksportowego. Dobre połączenia komunikacyjne to konieczność modernizacji sieci dróg, budowa obwodnic i konsekwentne starania o pozyskiwanie nowych odcinków dróg krajowych. Rozwiązanie problemów sprawnej komunikacji dotyczy także połączeń wewnątrz powiatu, pozwalających na wygodne korzystanie z oferty poszczególnych gmin. Nie bez szans jest ciągle jeszcze przywrócenie szybkich połączeń kolejowych z miastami Aglomeracji. Budowę linii kolei na trasie Katowice – Pyrzowice należy uznać za pierwszy element tworzenia sieci szybkiego transportu szynowego w regionie. Trzeba szukać takich możliwości i lobbować na ich rzecz..

C10. Stworzenie systemu informacyjnego rozpoznawalnych wyróżników powiatu

K10.1 Upowszechnienie symboli powiatu

P10.1.1 Mapa wyróżników powiatu

P10.1.2 System oznakowania wyróżników powiatu

K10.2 Koordynowanie organizacyjne jednostki inicjatyw społeczności powiatu

P10.2.1 Współpraca z gminami na rzecz popularyzowania wspólnych inicjatyw społecznych

P10.2.2 Wydarzenia, imprezy, spotkania powiatowe

P10.2.3 Radio powiatowe

Dla pełnego zaistnienia poczucia wspólnoty społeczności powiatowej w świadomości mieszkańców, potrzebne jest powszechne i konsekwentne stosowanie symboli powiatu. Z nimi identyfikują się wszyscy, którzy posiadają i akceptują tarnogórską tożsamość lokalną. One pomagają przeprowadzać działania wymagające wsparcia społecznego, uruchamiają pozytywną aktywność, podbudowują poczucie przynależności do grupy terytorialnej i tym samym odpowiedzialności za dobro wspólne. Aby te pożądane zjawiska zachodziły, konieczne jest jednak wypracowanie właściwego wizerunku powiatu i powiązanie go z wartościami lokalnie cenionymi. Proces ten wymaga sporo czasu, wysiłku i konsekwencji. Można go wspomagać sięgając do tradycji i historii regionu. Podstawową wszakże rzeczą jest to, aby symbolika nie była pustym znakiem, ale wyrażała charakter społeczności lokalnych.

Priorytet 4. Turystyka i rekreacja - Zdobyć znaczącą pozycję ponadregionalną

C11. Stworzenie nowoczesnej oferty turystycznej

K11.1 Skoordynowanie dostępności turystycznej

P11.1.1 Tarnogórskie Centrum Turystyczne: „Wszystkie barwy Śląska”

P11.1.2 Baza danych o obiektach, wydarzeniach, instytucjach turystycznych

P11.1.3 Portal turystyczno-rekreacyjny stworzony przy współpracy z instytucjami kultury, zarządcami obiektów turystycznych, rekreacyjnych, sportowych itp. oraz podmiotami branży gastronomicznej i hotelowej.

K11.2 Poprawa atrakcyjności turystycznej

P11.2.1 Współuczestnictwo w procesach rewitalizacji (remontach, odnowie) obiektów dziedzictwa kulturowego

P11.2.2 Likwidowanie barier architektonicznych w obiektach turystycznych

K11.3 Stworzenie turystycznych produktów ziemi tarnogórskiej

P11.3.1 Wycieczki po atrakcjach turystycznych powiatu

P11.3.2 Spływ kajakowy Małą Panwią

P11.3.3 Imprezy kulturalne dla turystów

P11.3.4 Tarnogórski szlak turystyczny

Ziemia Tarnogórska posiada ciekawe walory turystyczne. Zarówno środowisko przyrodnicze, jak i kulturowe ma wiele do zaoferowania przyjezdnym, jednak zdaniem osób odwiedzających powiat, jego oferta turystyczna jest niespójna, fragmentaryczna, przypadkowo skonstruowana. Brakuje dobrej informacji o dostępności i sposobie zwiedzania atrakcji oraz specjalistycznych usług związanych z przemieszczaniem się, parkowaniem, nocowaniem czy wyżywieniem itp. Potrzebne są również działania na rzecz poprawy stanu zabytków oraz likwidowania barier architektonicznych w obiektach turystycznych. Niewątpliwie ważnym czynnikiem sukcesu jest także koordynacja prac różnych placówek na rzecz formowania spójnej oferty i stymulowania powstawania dodatkowych usług. Ścisła współpraca i komplementarność przedsięwzięć gminnych pozwoli na dokonanie potrzebnych modyfikacji działań różnych instytucji i skuteczne ich promowanie. Stworzenie nowoczesnej oferty turystycznej, która wykorzystywałaby w pełni walory ziemi tarnogórskiej i wpisywała się je w atrakcje regionu ma szansę być także cennym impulsem lokalnych przemian gospodarczych.

C12. Poprawa atrakcyjności oferty rekreacyjnej

K12.1 Inicjowanie przedsięwzięć służących zaspokajaniu potrzeb rekreacyjnych

P12.1.1 Imprezy rekreacyjne

P12.1.2 Budowa i modernizacja infrastruktury rekreacyjnej (ścieżki, parkingi)

Powiat tarnogórski, ze względu na swoje walory przyrodnicze, jest miejscem niezwykle atrakcyjnym dla rekreacji, ważnej nie tylko dla jego mieszkańców, ale również dla przyjezdnym z Aglomeracji. Wiele miejsc i terenów, na których możliwe są różne formy odpoczynku, należy traktować jako szczególne bogactwo powiatu i dążyć do jego

wykorzystania w sposób zgodny z ideą zrównoważonego rozwoju. Kompleksy leśne, zbiorniki wodne, parki czy obiekty rekreacyjne przyciągnąć mogą wielu spragnionych ciszy i kontaktu z naturą. Dbłość o ciągłe podnoszenie jakości oferty rekreacyjnej traktować trzeba także jako element przyciągający nowych mieszkańców oraz klientów działalności usługowej mieszkańców. Należy jednak wykorzystanie zasobów przyrodniczych do celów rekreacyjnych prowadzić w taki sposób, aby miejsca przyrodniczo cenne nie zostały przez korzystających z nich zniszczone. Sposób ich udostępniania, organizowanie imprez, budowa infrastruktury i inne tego typu działania, powinny być nastawione nie tylko na wygodę korzystania, ale również na ochronę bogactwa przyrodniczego.

Cele horyzontalne - Łączyć aktywności i działania podmiotów na rzecz wzrostu atrakcyjności i rangi powiatu

CH1. Skuteczna promocja

KH1.1 Informowanie i pozycjonowanie zalet powiatu

PH1.1.1 Materiały promocyjne

PH1.1.2 Udział w targach, regionalnych inicjatywach promocyjnych

PH1.1.3 Program promocji powiatu

KH1.2 Koordynowanie i współuczestnictwo w przedsięwzięciach promocyjnych gmin, instytucji publicznych i stowarzyszeń

PH1.2.1 Kampanie promocyjne

PH1.2.2. Imprezy promocyjne

Konieczność działań mających na celu informowanie o tarnogórskich produktach, przekonywanie do ich zalet oraz pozycjonowanie, czyli budowanie w świadomości odbiorców przekazu promocyjnego trwałego wizerunku powiatu zawierającego pożądane elementy, nie podlega dyskusji. Należą one bowiem do zbioru warunków udostępniania ofert lokalnych i bez działalności promocyjnej trudno jest współcześnie zainteresować turystów, zachęcić inwestorów czy pozyskać nowych mieszkańców. Informacje o zaletach powiatu muszą zostać przygotowane w różnej formie (materiały promocyjne, udział w targach, reklamy itp.) oraz spopularyzowane poprzez kampanie promocyjne i imprezy. Działania takie, podejmowane przez władze powiatu, powinny także być pożądanym i cennym uzupełnieniem przedsięwzięć promocyjnych gmin, instytucji i stowarzyszeń oraz wpisywać się w marketingowe inicjatywy regionalne.

CH2. Współpraca wielopodmiotowa

KH2.1 Poprawa współpracy z organizacjami pozarządowymi

PH2.1.1 Centrum Wolontariatu

PH2.1.2 Forum Organizacji Pozarządowych

PH2.1.3 Doradztwo finansowo-prawne

PH2.1.4 Konkursy na realizację zadań publicznych

KH2.2 Budowa sieci dróg rowerowych

PH2.2.1 Budowa drogi rowerowej Tarnowskie Góry – jezioro Chechło- Nakło

PH2.2.1 Budowa drogi rowerowej Laryszów – Miedary

PH2.2.1 Budowa drogi rowerowej Radzionków – Tarnowskie Góry

KH2.3 Kreowanie międzypowiatowych produktów turystycznych

PH2.3.1 Górnślaska Kolej Wąskotorowa

PH2.3.2 Szlak zabytków techniki

KH2.4 Rozwijanie partnerstwa publiczno-prywatnego

PH2.4.1 Zagospodarowanie zamku w Nakle

PH2.4.2 Termomodernizacja budynków szkół

Dobrze funkcjonująca społeczność lokalna cechuje się dobrymi relacjami międzyludzkimi i zaangażowaniem poszczególnych osób w działalność na rzecz swojego środowiska życia. Dążenie do budowania nowoczesnego społeczeństwa obywatelskiego opiera się na współuczestnictwie w rządzeniu oraz pracy społecznej prowadzonej w ramach organizacji pozarządowych. Rolą powiatu jest stymulowanie oddolnych aktywności i budowanie dla nich platformy współpracy. Jego władze powinny dbać o dobre kontakty z organizacjami pozarządowymi, sąsiednimi powiatami oraz rozwijanie partnerstwa publiczno-prywatnego. Podejmowanie działań na rzecz koordynowania przedsięwzięć pomaga tworzyć oferty międzypowiatowe, współtworzące korzystny wizerunek powiatu, silniej istniejący w świadomości regionalnej czy krajowej.

CH3. Poprawa warunków ekologicznych

KH3.1. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczności powiatu

PH3.1.1 Kampanie edukacyjne

PH3.1.2 Baza danych o cechach środowiska naturalnego powiatu

KH3.2. Poprawa jakości środowiska naturalnego

PH3.2.1 Opracowanie listy warunków korzystania z środowiska (pozwolenia)

PH3.2.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych

PH3.2.3 Ograniczanie zanieczyszczeń powietrza

PH3.2.4 Zachowanie i wzbogacanie elementów bioróżnorodności (bogactwa środowiska naturalnego)

PH3.2.5 Promocja alternatywnych źródeł energii

Rozszerzanie świadomości ekologicznej nowoczesnych społeczeństw, związane jest ze wzrostem zagrożenia zanieczyszczeniem środowiska naturalnego oraz jego zbyt dużą antropologizacją. Coraz częściej działania proekologiczne stają się koniecznością życia i gospodarowania, bowiem zajmowanie nowych terenów zmusza do bezpośredniego kontaktu z miejscami lokalizacji działalności, które nie są pożądane w najbliższym sąsiedztwie. Tylko świadomość nieuchronności minimalizowania skutków zastosowania nowoczesnych technologii z jednej strony, z drugiej zaś ochrona elementów środowiska naturalnego, mogą przyczynić się do zachowania cennych walorów naturalnych, jakie oferują nam kompleksy leśne, łąki, jeziora itp. Kampanie edukacyjne i konsekwentne działania na rzecz poprawy jakości środowiska naturalnego mogą przyczynić się do ocalenia atrakcyjności przyrodniczej powiatu tarnogórskiego, a to wobec stanu środowiska w sąsiednim Bytomiu, Piekarach Śląskich czy Gliwicach, może w niedalekiej przyszłości stanowić o regionalnej pozycji konkurencyjnej powiatu tarnogórskiego w wielu dziedzinach.

VII. Strategia a inne dokumenty planistyczne

Analiza komplementarności *Strategii rozwoju powiatu tarnogórskiego do roku 2022* została ukierunkowana na weryfikację zgodności jej zapisów z priorytetami, celami i działaniami, zdefiniowanymi w dokumentach strategicznych poziomu wojewódzkiego i krajowego. W ramach tej grupy dokumentów szczegółowej analizie komplementarności poddano: Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”, Regionalny Program Operacyjny Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2007-2013, Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka, Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. Ponadto dokonano analizy braku sprzeczności zapisów *Strategii rozwoju powiatu tarnogórskiego do roku 2022* z następującymi dokumentami: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego, Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2003-2013, Strategia Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego, Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Śląskim na lata 2004-2013, Strategia Rozwoju Kultury w Województwie Śląskim na lata 2006-2020, Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020.

Dobór wyżej wymienionych dokumentów strategicznych poziomu wojewódzkiego i krajowego miał na celu wskazanie potencjalnych obszarów wsparcia projektów wynikających ze *Strategii rozwoju powiatu tarnogórskiego do roku 2022* zewnętrznymi środkami finansowymi. Jego zadaniem jest także wykazanie braku sprzeczności pomiędzy wyborami strategicznymi dokonanymi na poziomie powiatu tarnogórskiego, a wyborami strategicznymi określonymi przez Województwo Śląskie oraz Ministerstwo Rozwoju Regionalnego w dokumentach programujących wydatkowanie środków unijnych.

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”

Zakres prezentowanej *Strategii rozwoju powiatu tarnogórskiego do roku 2022* ze względu na kompleksowość planowanych projektów przyczynia się do realizacji szeregu celów głównych i priorytetowych kierunków działań zapisanych w *Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego*¹, tj.:

- Priorytet A. Województwo śląskie regionem nowej gospodarki kreującym i skutecznie absorbującym technologie, w tym cele strategiczne: A.1. Wysoki poziom wykształcenia

---

¹ Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”. Województwo Śląskie, Katowice luty 2010.

i umiejętności mieszkańców, A.2. Rozwinięta infrastruktura nowoczesnej gospodarki, A.3. Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka;

- Priorytet B. Województwo śląskie regionem o powszechnej dostępności do regionalnych usług publicznych w wysokim standardzie, w tym cele strategiczne: B.1. Zdrowy i bezpieczny mieszkaniec województwa, B.2. Wysoka jakość środowiska naturalnego;
- Priorytet C. Województwo śląskie znaczącym partnerem kreacji kultury, nauki i przestrzeni europejskiej, w tym następujących celów strategicznych: C.1. Duże znaczenie metropolii, miast i regionu w przestrzeni europejskiej, C.2. Wysoka pozycja regionu w procesie kreowania rozwoju Europy, C.3. Silny ośrodek nauki i kultury.

Komplementarność *Strategii rozwoju powiatu tarnogórskiego do roku 2022* w relacji do zapisów *Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego* dotyczy wszystkich jej priorytetów oraz celów.

Regionalny Program Operacyjny Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2007-2013

Zakres zgodności *Strategii rozwoju powiatu tarnogórskiego do roku 2022* w odniesieniu do *RPO Województwa Śląskiego na lata 2007-2013*² dotyczy:

- Priorytetu I. Badania i rozwój technologiczny, innowacje i przedsiębiorczości, w tym: Działania 1.1. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej region, Działania 1.3. Transfer technologii i innowacji;
- Priorytetu II. Społeczeństwo informacyjne, w tym: Działania 2.1. Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego oraz Działania 2.2. Rozwój elektronicznych usług publicznych;
- Priorytetu III. Turystyka, w tym: Poddziałanie 3.1.2. Infrastruktura zaplecza turystycznego - podmioty publiczne, Poddziałanie 3.2.2. Infrastruktura okołoturystyczna - podmioty publiczne, Działania 3.3. Systemy informacji turystycznej, Działania 3.4. Promocja turystyki;
- Priorytetu IV. Kultura, w tym: Działania 4.1. Infrastruktura kultury, Działania 4.2. Systemy informacji kulturalnej, Działania 4.3. Promocja kultury;
- Priorytetu V. Środowisko, w tym: Działania 5.3. Czyste powietrze i odnawialne źródła energii, Działania 5.4. Zarządzanie środowiskiem, Działania 5.5. Dziedzictwo przyrodnicze;

---

² Szczegółowy opis priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 - 2013. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Katowice grudzień 2007.

- Priorytetu VI. Zrównoważony rozwój miast, w tym: Działania 6.2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych;
- Priorytetu VII. Transport w ramach Działania 7.1. Modernizacja i rozbudowa sieci drogowej;
- Priorytetu VIII. Infrastruktura edukacyjna, w tym: Działania 8.2. Infrastruktura placówek oświaty, Działania 8.3. Infrastruktura kształcenia ustawicznego;
- Priorytet IX. Zdrowie i rekreacja w ramach Działania 9.1. Infrastruktura leczenia zamkniętego.

Wysoki poziom zgodności w relacji do *RPO Województwa Śląskiego na lata 2007-2013* odnosi się do następujących celów *Strategii rozwoju powiatu tarnogórskiego do roku 2022*:

- C 1. Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej na rzecz wzrostu zatrudnienia,
- C 2. Pobudzanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości,
- C 3. Otwarcie na globalne trendy gospodarcze,
- C 5. Wzbogacenie profili kształcenia dla potrzeb nowoczesnej gospodarki,
- C 6. Podniesienie jakości i zwiększenie dostępności usług medycznych,
- C 7. Integrowanie aktywności kulturalnych,
- C 8. Doskonalenia jakości i poprawa sprawności zarządzania powiatem,
- C 9. Posiadanie dobrych połączeń komunikacyjnych,
- C 10. Stworzenie systemu informacyjnego rozpoznawalnych wyróżników powiatu,
- C 11. Stworzenie nowoczesnej oferty turystycznej,
- CH1. Skuteczna promocja,
- CH3. Poprawa warunków ekologicznych.

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka

Zgodność priorytetów, celów, kierunków oraz przykładowych projektów objętych *Strategią rozwoju powiatu tarnogórskiego do roku 2022* w relacji do *Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka*³ dotyczy następujących zapisów:

- Priorytet 3. Kapitał dla innowacji, w tym:
  - Działanie 3.1. Inicjowanie działalności innowacyjnej. Zgodność ze *Strategią rozwoju powiatu tarnogórskiego do roku 2022* wiąże się z tworzeniem instytucji wspierających powstawanie innowacyjnych przedsiębiorstw tj. inkubatorów, centrów

³ Szczegółowy opis priorytetów Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa grudzień 2009.

transferu technologii i innowacji, akceleratorów technologii, parków naukowo-technologicznych;

- Działanie 3.3. Tworzenie systemu ułatwiającego inwestowanie w MŚP. Zgodność ze *Strategią rozwoju powiatu tarnogórskiego do roku 2022* wiąże się z realizacją projektów współpracy wielopodmiotowej na rzecz instytucji otoczenia biznesu, w tym istniejących i nowotworzonych sieci inwestorów oraz podmiotów świadczących usługi dla przedsiębiorców;
- Priorytet 6. Polska gospodarka na rynku międzynarodowym, w tym:
  - Poddziałanie 6.2.2 Wsparcie działań studyjno-koncepcyjnych w ramach przygotowania terenów inwestycyjnych dla projektów inwestycyjnych;
  - Działanie 6.4. Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym
w zakresie: wsparcia inwestycji dla stworzenia konkurencyjnych i innowacyjnych produktów turystycznych o charakterze unikatowym i ponadregionalnym;
- Priorytet 8. Społeczeństwo informacyjne, w ramach Działania 8.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu - eInclusiton.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Zgodność *Strategią rozwoju powiatu tarnogórskiego do roku 2022* w odniesieniu do *Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013*⁴ odnosi się przede wszystkim do:

- Priorytetu III. Wysoka jakość systemu oświaty, w tym: Poddziałanie 3.3.2. Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli, Poddziałanie 3.3.4. Modernizacja treści i metod kształcenia, Poddziałanie 3.4.3. Upowszechnienie uczenia się przez całe życie;
- Priorytetu V. Dobre rządzenie, w tym: Poddziałanie 5.2.1. Modernizacja zarządzania administracji samorządowej, Poddziałanie 5.2.3. Podnoszenie kompetencji kadr służb publicznych, Poddziałanie 5.4.2. rozwój dialogu obywatelskiego, Poddziałanie 5.5.2. Wzmocnienie uczestników dialogu społecznego;
- Priorytetu VI. Rynek pracy otwarty dla wszystkich w tym: Poddziałanie 6.1.1. Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy, Poddziałanie 6.1.2. Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie, Poddziałanie 6.1.3. Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej osób

---

⁴ Szczegółowy opis priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa czerwiec 2009

bezrobotnych, Działanie 6.3. Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na terenach wiejskich;

- Priorytetu VII Promocja integracji społecznej, w tym: Poddziałanie 7.1.1. i 7.1.2. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej oraz powiatowe centra pomocy rodzinie, Poddziałanie 7.2.1. Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, Poddziałanie 7.2.2. Wsparcie ekonomii społecznej, Działanie 7.3. Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

Komplementarność *Strategią rozwoju powiatu tarnogórskiego do roku 2022* dotyczy także następujących priorytetów i działań *Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*⁵:

- Priorytet II. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi, w tym: Działanie 2.1. Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych, Działanie 2.2. Przywracanie terenom zdegradowanym wartości przyrodniczych i ochrona brzegów morskich (np. rekultywacja terenów przemysłowych zdegradowanych);
- Priorytet V. Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych, w tym: Działanie 5.1. Wspieranie kompleksowych projektów z zakresu ochrony siedlisk przyrodniczych (ekosystemów) na obszarach chronionych oraz zachowanie różnorodności gatunkowej, Działanie 5.4. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających ochronie środowiska w tym różnorodności biologicznej;
- Priorytet VIII. Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe w ramach Działania 8.3. Rozwój inteligentnych systemów transportowych;
- Priorytet IX. Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna, w tym: Działanie 9.3. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej, Działanie 9.4. Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych;
- Priorytet XI. Kultura i dziedzictwo kulturowe, w tym: Działanie 11.1. Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadregionalnym, Działanie 11.2. Rozwój oraz poprawa stanu infrastruktury kultury o znaczeniu ponadregionalnym;
- Priorytet XII. Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia, w tym: Działanie 12.1. Rozwój systemu ratownictwa medycznego.

---

⁵ Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. Szczegółowy opis priorytetów. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa. Wersja 3.3, styczeń 2010.

Wojewódzkie strategie i polityki branżowe

Ponadto, *Strategią rozwoju powiatu tarnogórskiego do roku 2022* w warstwie priorytetów, celów, kierunków oraz przykładowych przedsięwzięć jest zgodna z zapisami: *Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego*⁶, *Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2003-2013*⁷, *Strategii Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego*⁸, *Strategii Rozwoju Turystyki w Województwie Śląskim na lata 2004-2013*⁹, *Strategii Rozwoju Kultury w Województwie Śląskim na lata 2006-2020*¹⁰, *Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020*¹¹.

---

⁶ Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego. Uchwała Nr II/21/2/2004 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 21 czerwca 2004.

⁷ Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2003-2013. Sejmik Województwa Śląskiego, Katowice 2003.

⁸ Strategia Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego. Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego Nr 1967/290/III/2009 z dnia 30 lipca 2009.

⁹ Strategia rozwoju turystyki w Województwie Śląskim na lata 2004-2013. Sejmik Województwa Śląskiego, Katowice grudzień 2004.

¹⁰ Strategia rozwoju kultury w województwie śląskim na lata 2006-2020. Sejmik Województwa Śląskiego, Katowice sierpień 2006.

¹¹ Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020. Sejmik Województwa Śląskiego, Katowice kwiecień 2006.

VIII. Wdrażanie i monitoring strategii

Wdrożenie zapisów *Strategii rozwoju Powiatu Tarnogórskiego do roku 2022* musi uwzględniać istnienie systemu monitorowania procesu osiągania założonych celów. Aby umożliwić realizację przyjętych zamierzeń, należy zabezpieczyć odpowiednie środki w budżecie powiatu, a realizację konkretnych przedsięwzięć powierzyć odpowiednim jednostkom organizacyjnym. W ramach wielu zaplanowanych działań konieczna jest także współpraca z gminami powiatu i innymi podmiotami zewnętrznymi, która musi liczyć się z istnieniem partykularnych interesów współpracujących jednostek, ale za najważniejsze uznawać cele całej tarnogórskiej społeczności.

Kompetencją Wydziału Strategii i Funduszy Zewnętrznych będzie gromadzenie i weryfikacja danych dotyczących parametrów istotnych dla wdrażania *Strategii*. Jego pracownicy przygotowywać będą również raporty, opisujące realizację przyjętych celów oraz wskazywać zagrożenia dla ich sprawnego przebiegu. Zachowania podmiotów otoczenia powiatu oraz zjawiska społeczne, polityczne czy demograficzne mogą w różnych latach mniej lub bardziej znacząco wpływać na tarnogórskie realia. Istotna wydaje się być obserwacja polityki władz samorządowych Województwa Śląskiego oraz unijnej polityki regionalnej. Również konieczność zaspokajania pojawiających się nowych potrzeb i preferencji użytkowników powiatu powinna zostać uwzględniona i wynikające z niej działania dopisane do listy przedsięwzięć, jeśli tylko będą mieścić się w merytorycznej zawartości wizji rozwoju powiatu oraz wyznaczonych celów strategicznych.

Należy przyjąć kalendarz prac mających na celu zbieranie opinii na temat skuteczności działań podejmowanych w ramach realizacji celów strategicznych, w tym stopnia ich społecznej akceptacji. Rozkład poparcia liderów powiatowych dla konkretnych inicjatyw może w różnych latach zmieniać warunki wdrażania przyjętych zamierzeń. Ważne jest by to przewidzieć i starać się zminimalizować ryzyko wystąpienia konfliktów, szczególnie dotyczących realizacji przedsięwzięć międzygminnych, z założenia uwarunkowanych koniecznością zawierania kompromisów. Władze powiatu dokonując korekt zapisów *Strategii*, jednocześnie muszą dokonywać zmian w przyszłych budżetach i innych dokumentach planistycznych. Decyzje o ich przygotowaniu należy traktować jako element procesu wdrażania *Strategii*. Niezbędne będzie w nich określenie terminów wykonania konkretnych projektów, źródeł finansowania i wskaźników osiągnięcia zakładanych efektów,

co pomoże również w dokonywaniu okresowej ewaluacji skutków wdrażania. Jej podstawowe wskaźniki zawiera tab.3.

Tab. 3 Wskaźniki realizacji celów

Cele	Kierunki	Wskaźniki realizacji celów	Źródła weryfikacji	Komórka monitorująca
C 1. Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej na rzecz wzrostu zatrudnienia	K1.1 Tworzenie warunków lokalizacji nowych inwestycji	Ilość i powierzchnia terenów dostępnych dla inwestorów	Dane pozyskane z gmin	Wydział Strategii i Funduszy Zewnętrznych
		Liczba nowych inwestycji	Dane pozyskane z gmin, GUS	Wydział Strategii i Funduszy Zewnętrznych
	K1.2 Promowanie zalet tarnogórskiego środowiska działalności gospodarczej	Liczba imprez (konferencji, spotkań) gospodarczych	gminy, Samorządy gospodarcze	Wydział Strategii i Funduszy Zewnętrznych
		Wielkość nakładów na promocję gospodarczą powiatu	Dane własne powiatu	Wydział Strategii i Funduszy Zewnętrznych
		Udział w targach (liczba imprez targowych)	Dane własne powiatu	Wydział Strategii i Funduszy Zewnętrznych
	K1.3 Wspieranie rozwoju działających firm	Liczba przeszkolonych osób bezrobotnych i poszukujących pracy na potrzeby pracodawców	Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy	Powiatowy Urząd Pracy
		Liczba ofert pracy przyjętych do realizacji	Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy	Powiatowy Urząd Pracy
		Liczba zorganizowanych giełd pracy dla pracodawców	Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy	Powiatowy Urząd Pracy

		Liczba pracodawców korzystających z pomocy doradcy zawodowego w zakresie doboru kandydatów do pracy spośród osób bezrobotnych	Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy	Powiatowy Urząd Pracy
		Liczba nagród dla wyróżniających się firm	Dane własne powiatu	Wydział Strategii i Funduszy Zewnętrznych
C 2. Pobudzanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	K2.1 Wspieranie młodych przedsiębiorców	Liczba nagród wręczonych młodym przedsiębiorcom	Dane własne powiatu	Wydział Strategii i Funduszy Zewnętrznych
		Wielkość nakładów na wspieranie przedsiębiorczości młodych do 25 roku życia	Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy	Powiatowy Urząd Pracy
		Liczba spotkań informacyjnych z pracodawcami	Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy	Powiatowy Urząd Pracy
		Liczba osób które skorzystały z usług Powiatowego punktu doradztwa prawno-ekonomicznego	Dane własne powiatu	Powiatowy punkt doradztwa prawno-ekonomicznego
		Liczba konkursów i przedsięwzięć promujących wśród młodzieży postawę przedsiębiorczą	Dane własne powiatu	Wydział Edukacji i Kultury Fizycznej

	K2.2 Usługi dla przedsiębiorców	Ilość szkoleń proinnowacyjnych przeprowadzonych wspólnie z samorządem gospodarczym	Dane własne powiatu	Wydział Strategii i Funduszy Zewnętrznych
		Ilość powiązań instytucji otoczenia biznesu	Dane własne powiatu	Wydział Strategii i Funduszy Zewnętrznych
	K.2.3. Inkubacja przedsiębiorstw	Dynamika wzrostu liczby nowych podmiotów gospodarczych na 10000 mieszkańców	GUS	Wydział Strategii i Funduszy Zewnętrznych
		Liczba firm w Inkubatorze Przedsiębiorczości	Dane Inkubatora Przedsiębiorczości	Inkubator Przedsiębiorczości
		Liczba uczestników szkoleń z zakresu otwierania własnej działalności gospodarczej	Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy	Powiatowy Urząd Pracy
		Liczba udzielonych dotacji na otwarcie własnej działalności gospodarczej	Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy	Powiatowy Urząd Pracy
C 3. Otwarcie na globalne trendy gospodarcze	K3.1 Wykorzystywanie sąsiedztwa Portu Lotniczego	Wielkość terenów około lotniskowych dla których sporządzono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	Dane pozyskane z gmin	Wydział Gospodarki Mieniem
	K3.2 Gospodarcza współpraca regionalna i międzynarodowa	Liczba gospodarczych inicjatyw regionalnych i krajowych, w które zaangażowany jest powiat	Dane własne powiatu	Wydział Strategii i Funduszy Zewnętrznych

		Liczba udzielonych informacji na temat zawodów deficytowych i nadwyżkowych	Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy	Powiatowy Urząd Pracy
		Liczba kontaktów międzynarodowych (misje gospodarcze, udział w targach, konferencjach)	Dane własne powiatu	Wydział Strategii i Funduszy Zewnętrznych
C 4. Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa publicznego i społecznego	K4.1 Współpraca z instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo publiczne	Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	Statystyka Policyjna	Policja
		Liczba projektów i inicjatyw realizowanych wspólnie z instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo publiczne	Dane własne powiatu	Biuro Bezpieczeństwa Publicznego
		Wielkość nakładów na modernizację wyposażenia służb ratowniczych	Dane własne powiatu	Biuro Bezpieczeństwa Publicznego
		Ilość osób korzystających z Punktu Konsultacyjnego dla Osób Poszkodowanych w wyniku przestępstw i przemocy	Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Policja
		Liczba projektów do których przystąpiło Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Dokumentacja koordynatora projektu	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

	K4.2 Wspieranie funkcjonowania rodzin	Liczba projektów i inicjatyw prorodzinnych	Roczne sprawozdanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
		Liczba projektów i inicjatyw profilaktycznych	Roczne sprawozdanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
		Liczba osób korzystających ze specjalistycznego poradnictwa pedagogicznego	Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
		Liczba rodzin korzystających ze specjalistycznego poradnictwa	Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
		Liczba pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych	Dane własne powiatu	Wydział Budownictwa i Architektury
	K4.3 Wspieranie osób społecznie dysfunkcyjnych	Liczba projektów i wielkość nakładów na aktywizację społeczną i zawodową mieszkańców Powiatu Tarnogórskiego	Dane Urzędu Marszałkowskiego	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
		Wielkość nakładów na funkcjonowanie Domów Pomocy Społecznej	Dane własne powiatu	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
		Wielkość nakładów na poprawę infrastruktury Domów Pomocy Społecznej	Dane własne powiatu	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

		Liczba zawodowych rodzin zastępczych	Roczne sprawozdanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
		Liczba projektów skierowanych do istniejących rodzin zastępczych	Roczne sprawozdanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
		Liczba osób korzystających z Centrum Interwencji Kryzysowej	Roczne sprawozdanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
		Liczba rodzin objętych pracami zespołów interdyscyplinarnych	Roczne sprawozdanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
		Liczba mieszkań zaadoptowanych na cele socjalne	Roczne sprawozdanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
	K4.4 Pomoc osobom niepełnosprawnym	Wielkość nakładów na likwidację barier (np. architektonicznych)	Roczne sprawozdanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, PERON, PUP	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych
		Wielkość nakładów na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych	Roczne sprawozdanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, PERON, PUP	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych
		Liczba osób korzystających ze wsparcia ośrodka dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Roczne sprawozdanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

C 5. Wzbogacenie profili kształcenia dla potrzeb nowoczesnej gospodarki	K5.1 Wprowadzanie innowacyjnych produktów edukacyjnych	Liczba prowadzonych w szkołach innowacji	Dane własne powiatu	Wydział Edukacji i Kultury Fizycznej
		Liczba zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych	Dane własne powiatu	Wydział Edukacji i Kultury Fizycznej
		Liczba dzieci korzystających z praktyk i stażów zawodowych oraz praktyk zagranicznych	Dane własne powiatu	Wydział Edukacji i Kultury Fizycznej
		Liczba nagród dla uczniów i nauczycieli	Dane własne powiatu	Wydział Edukacji i Kultury Fizycznej
	K5.2 Kreatywne zmiany sieci szkolnictwa	Liczba utworzonych nowych szkół, nowych kierunków nauczania	Dane własne powiatu	Wydział Edukacji i Kultury Fizycznej
		Liczba zlikwidowanych szkół, kierunków nauczania	Dane własne powiatu	Wydział Edukacji i Kultury Fizycznej
		Liczba realizowanych projektów edukacyjnych w szkołach	Dane własne powiatu	Wydział Edukacji i Kultury Fizycznej
	K5.3 Poprawa warunków kształcenia	Wielkość nakładów na modernizację i rozbudowę obiektów edukacyjnych	Dane własne powiatu	Wydział Edukacji i Kultury Fizycznej
		Wielkość nakładów na zakup sprzętu i oprogramowania	Dane własne powiatu	Wydział Edukacji i Kultury Fizycznej

C 6. Podniesienie jakości i zwiększenie dostępności usług medycznych	K6.1 Promocja i profilaktyka zdrowia	Liczba imprez promujących badania profilaktyczne	Dane własne powiatu	Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Wielospecjalistyczny Szpital Powiatowy Spółka Akcyjna z siedzibą w Tarnowskich Górach
	K6.2 Inwestycje w usługi medyczne	Wielkość nakładów na zwiększenie potencjału diagnostyczno-leczniczego szpitala	Dane własne powiatu	Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Wielospecjalistyczny Szpital Powiatowy Spółka Akcyjna z siedzibą w Tarnowskich Górach
C 7. Integrowanie aktywności kulturalnych	K7.1 Koordynowanie wymiany informacji o działalności placówek kultury, imprezach	Liczba informacji kulturalnych opublikowanych przez Powiat	Dane własne powiatu	Wydział Kultury
	K7.2 Wspieranie inicjatyw artystów i animatorów kultury	Liczba imprez kulturalnych zorganizowanych przez Powiat	Dane własne powiatu	Wydział Kultury
		Liczba projektów realizowanych wspólnie z animatorami tarnogórskiej działalności kulturalnej	Dane własne powiatu	Wydział Kultury
		Wielkość nakładów przeznaczonych na aktywizację działalności kulturalnej	Dane własne powiatu	Wydział Kultury

		Wielkość nakładów inwestycyjnych na obiekty kultury	Dane własne powiatu	Wydział Kultury
C 8. Doskonalenia jakości i poprawa sprawności zarządzania powiatem	K8.1 Poprawa dostępności usług świadczonych drogą elektroniczną	Ilość systemów informatycznych udostępnionych mieszkańcom	Dane własne powiatu	Wydział Organizacyjny
		Wielkość środków pozyskanych na tworzenie systemów informatycznych w zakresie e-urząd oraz systemu monitoringu i ewaluacji rozwoju powiatu w zakresie świadczonych usług drogą elektroniczną	Dane własne powiatu	Wydział Organizacyjny
	K8.2 Unowocześnienie form świadczenia usług	Wielkość nakładów przeznaczanych na szkolenie kadr oraz doposażenie urzędu w nowy sprzęt	Dane własne powiatu	Wydział Organizacyjny, Biuro Kadr
		Liczba pracowników Starostwa biorących udział w szkoleniach dostosowanych do specyfiki administracji publicznej	Dane własne powiatu	Biuro Kadr

		Liczba pracowników Starostwa podwyższających kwalifikacje z zakresu zarządzania kadrami, zarządzania strategicznego, zarządzania ogólnie w kontekście administracji publicznej	Dane własne powiatu	Biuro Kadr
		Liczba badań opinii mieszkańców powiatu	Dane własne powiatu	Wydział Organizacyjny
	K8.3 Stworzenie Powiatowego Centrum Administracyjnego	Wydatki na budowę nowej siedziby Starostwa i koncentrację lokalizacyjną usług powiatowych	Dane własne powiatu	Wydział Inwestycji
C 9. Posiadanie dobrych połączeń komunikacyjnych	K9.1 Budowa i modernizacja dróg powiatowych	Długość wybudowanych i zmodernizowanych dróg powiatowych	Dane własne Zarządu Dróg Powiatowych	Wydział Transportu i Dróg Publicznych
		Wielkość nakładów inwestycyjnych na przebudowę i rozbudowę układu drogowego	Dane własne Zarządu Dróg Powiatowych	Wydział Transportu i Dróg Publicznych
	K9.2 Inicjowanie nowych połączeń ponadlokalnych	Długość wybudowanych i zmodernizowanych dróg krajowych i wojewódzkich	Dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad oraz Zarządu Dróg Wojewódzkich	Wydział Transportu i Dróg Publicznych

		Liczba zbudowanych i zmodernizowanych połączeń kolejowych	Dane Polskich Kolei Państwowych i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego	Wydział Transportu i Dróg Publicznych
C 10. Stworzenie systemu informacyjnego rozpoznawalnych wyróżników powiatu	K10.1 Upowszechnienie symboli powiatu	Liczba wyróżników powiatu rozpoznawalnych przez jego użytkowników	Ankiety, badania ankietowe	Wydział Sportu, Turystyki, Promocji i Komunikacji Społecznej
	K10.2 Koordynowanie organizacyjne jednostki inicjatyw społeczności powiatu	Liczba imprez organizowanych lub współorganizowanych przez Powiat	Dane własne powiatu	Wydział Sportu, Turystyki, Promocji i Komunikacji Społecznej
		Liczba reklamodawców korzystających z usług radia powiatowego	Dane własne powiatu	Biuro Rzecznika Prasowego
C 11. Stworzenie nowoczesnej oferty turystycznej	K11.1 Skoordynowanie dostępności turystycznej	Liczba internautów odwiedzających zakładkę turystyczną na stronie Powiatu	Dane własne powiatu	Wydział Sportu, Turystyki, Promocji i Komunikacji Społecznej
		Liczba działań turystycznych organizowanych lub współorganizowanych przez Powiat	Dane własne powiatu	Wydział Sportu, Turystyki, Promocji i Komunikacji Społecznej
	K11.2 Poprawa atrakcyjności turystycznej	Liczba turystów	GUS	Wydział Sportu, Turystyki, Promocji i Komunikacji Społecznej

		Liczba atrakcji turystycznych	Dane własne powiatu	Wydział Sportu, Turystyki, Promocji i Komunikacji Społecznej
	K11.3 Stworzenie turystycznych produktów ziemi tarnogórskiej	Liczba nowych atrakcji turystycznych	Dane własne powiatu	Wydział Sportu, Turystyki, Promocji i Komunikacji Społecznej
		Wielkość nakładów inwestycyjnych na wspieranie rozwoju oferty turystycznej	Dane własne powiatu	Wydział Sportu, Turystyki, Promocji i Komunikacji Społecznej
C 12. Poprawa atrakcyjności oferty rekreacyjnej	K12.1 Inicjowanie przedsięwzięć służących zaspokajaniu potrzeb rekreacyjnych	Liczba obiektów rekreacyjnych	Dane własne powiatu	Wydział Sportu, Turystyki, Promocji i Komunikacji Społecznej
		Liczba imprez rekreacyjnych organizowanych lub współorganizowanych przez Powiat	Dane własne powiatu	Wydział Sportu, Turystyki, Promocji i Komunikacji Społecznej
		Wielkość nakładów ponoszonych przez Powiat na wspieranie działań rekreacyjnych	Dane własne powiatu	Wydział Sportu, Turystyki, Promocji i Komunikacji Społecznej
		Liczba miejsc parkingowych w miejscach rekreacyjnych	Dane własne powiatu	Wydział Transportu i Dróg Publicznych

		Wielkość powierzchni działek gruntu o uregulowanym stanie prawnym, przeznaczonych pod budowę ścieżek rowerowych	Dane własne powiatu	Wydział Gospodarki Mieniem
CH1. Skuteczna promocja	KH1.1 Informowanie i pozycjonowanie zalet powiatu	Wielkość nakładów na materiały promocyjne	Dane własne powiatu	Wydział Sportu, Turystyki, Promocji i Komunikacji Społecznej
		Liczba imprez ponad lokalnych w których uczestniczyli przedstawiciele powiatu	Dane własne powiatu	Wydział Sportu, Turystyki, Promocji i Komunikacji Społecznej
	KH1.2 Koordynowanie i współuczestnictwo w przedsięwzięciach promocyjnych gmin, instytucji publicznych i stowarzyszeń	Liczba imprez promocyjnych organizowanych lub współorganizowanych przez Powiat	Dane własne powiatu	Wydział Sportu, Turystyki, Promocji i Komunikacji Społecznej
CH2. Współpraca wielopodmiotowa	KH2.1 Poprawa współpracy z organizacjami pozarządowymi	Liczba projektów i inicjatyw podejmowanych wspólnie z organizacjami pozarządowymi	Dane własne powiatu	Wydział Sportu, Turystyki, Promocji i Komunikacji Społecznej
		Ilość projektów i inicjatyw podejmowanych wspólnie z organizacjami pozarządowymi	Roczne sprawozdanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

	KH2.2 Budowa sieci dróg rowerowych	Długość wybudowanych sieci dróg rowerowych	Dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, ZDW, ZDP i MZUiM	Wydział Transportu i Dróg Publicznych
	KH2.3 Kreowanie międzypowiatowych produktów turystycznych	Liczba imprez eksponujących walory gmin	Dane własne powiatu	Wydział Sportu, Turystyki, Promocji i Komunikacji Społecznej
		Liczba przedsięwzięć integrujących gminy	Dane własne powiatu	Wydział Sportu, Turystyki, Promocji i Komunikacji Społecznej
	KH2.4 Rozwijanie partnerstwa publiczno-prywatnego	Liczba projektów i inicjatyw podejmowanych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego	Dane własne powiatu	Wydział Strategii i Funduszy Zewnętrznych
		Liczba porozumień z sygnatariuszami Tarnogórskiego Partnerstwa na Rzecz Zatrudnienia	Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy	Powiatowy Urząd Pracy
CH3. Poprawa warunków ekologicznych	KH3.1.Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczności powiatu	Liczba projektów edukacji ekologicznej i imprez proekologicznych	Dane własne powiatu	Wydział Edukacji i Kultury Fizycznej, Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa
		Wielkość nakładów na tworzenie bazy danych o cechach środowiska naturalnego powiatu	Dane własne powiatu	Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa

	KH3.2. Poprawa jakości środowiska naturalnego	Wielkość zdegradowanych powierzchni poddanych rewitalizacji	Dane własne powiatu	Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa, Wydział Gospodarki nieruchomościami
		Wielkość nakładów na promocję alternatywnych źródeł energii	Dane własne powiatu	Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa
	PH3.2.4 Zachowanie i wzbogacanie elementów bioróżnorodności (bogactwa środowiska naturalnego)	Liczby i wielkość powierzchni terenów objętych ochroną	Dane własne powiatu	Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa

IX. Załączniki

Strategia Rozwoju Powiatu Tarnogórskiego do roku 2022 powstała w rezultacie współpracy wielu osób. W spotkaniach roboczych, które miały na celu wypracowanie podstawowych rozstrzygnięć udział wzięli członkowie Zarządu Powiatu oraz pracownicy Starostwa Powiatowego. Na warsztaty przyjechali reprezentanci wszystkich gmin oraz instytucji odpowiedzialnych za realizację głównych funkcji powiatu.

Lista uczestników warsztatów:

1. Adach Katarzyna – Dyrektor Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich,
2. Balczarek – Borecka Małgorzata – Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych,
3. Banaś Stanisław – Komendant Wojskowej Komendy Uzupełnień,
4. Bielecka Anna – Naczelnik Wydziału Organizacyjnego,
5. Bonk Henryk – Naczelnik Wydziału Transportu i Dróg Publicznych,
6. Brachaczek Ewa – Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy,
7. Bugajewski Grzegorz – Naczelnik Wydziału Budownictwa i Architektury,
8. Cierpiot Seweryn – Biuro ds. Audytu
9. Cieśla Janina – Dyrektor Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych,
10. Czapla Zdzisław – Przewodniczący Komisji Rewizyjnej,
11. Czech Arkadiusz – Burmistrz Miasta Tarnowskie Góry,
12. Czudej Renata – Urząd Miasta Kalety,
13. Dawid Aleksandra – Dyrektor Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących,
14. Dittmann Izabela – Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych,
15. Długajczyk Mariusz – Wiceprezes Izby Przemysłowo-Handlowej,
16. Drewniak Adam – Powiatowy Inspektorat Weterynarii – Lekarz Weterynarii,
17. Drozd Bronisław – Burmistrz Miasta Miasteczko Śląskie,
18. Dymarczyk-Grochowina Beata – Sekretarz Powiatu Tarnogórskiego,
19. Dziechciarzyk Lidia – Zastępca Naczelnika Wydziału Edukacji i Kultury Fizycznej,
20. Fajer Michał – Urząd Miasta Tarnowskie Góry,
21. Fiało Andrzej – Przewodniczący Rady Powiatu Tarnogórskiego,
22. Franus Zdzisław – Zastępca Burmistrza Miasta Miasteczko Śląskie,
23. Ganszyniec Joachim – Zastępca Przewodniczącego Rady Powiatu Tarnogórskiego,

24. Gatys Irena – Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa,
25. Gierak-Pawlak Barbara– Dyrektor I Liceum Ogólnokształcącego im. St. Sempołowskiej,
26. Goniwiecha Józef – Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Miedarach,
27. Gryc Aurelia – Sekretarz Miasta Miasteczko Śląskie,
28. Grzesiakowska Małgorzata – Dyrektor Zespołu Szkół Techniczno-Usługowych im. Jana Pawła II,
29. Gwóźdź Eugeniusz – Wójt Gminy Tworóg,
30. Horzela-Szubińska Gabriela– Prezes Stowarzyszenia „Śląski Dzwon Nadziei”,
31. Imielska-Ciura Cecylia– Dyrektor Zespołu Szkół Elektroniczno-Ekonomicznych,
32. Jata Czesław – Prezes Stowarzyszenia Kupców Tarnogórskich,
33. Jochlik Agnieszka– Naczelnik Wydziału Sportu, Turystyki, Promocji i Komunikacji Społecznej,
34. Juziuk Alicja – Dyrektor Wieloprofilowego Zespołu Szkół,
35. Kanas-Kiczka Elżbieta– Dyrektor Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
36. Korpak Józef – Starosta Tarnogórski,
37. Kosiewicz Marzanna – Kierownik Biura Rady Powiatu,
38. Kosmala Krystyna – Członek Zarządu Powiatu Tarnogórskiego,
39. Kowalska Gabriela – Przewodnicząca Społ. Rady ds. Niepełnosprawnych Stowarzyszenie „Serdeczni”,
40. Kowolik Paweł – Wójt Gminy Zbrosławice,
41. Krawczyńska Joanna – Naczelnik Wydziału Inwestycji,
42. Krawiec Małgorzata – Kierownik Biura Kadr,
43. Kubica Anna – p.o. Naczelnik Wydziału Strategii i Funduszy Zewnętrznych,
44. Kulisz Irena – Dyrektor Zespołu Szkół Budowlano-Architektonicznych,
45. Kurtyka Roman – Geodeta Powiatowy,
46. Kuzio – Podrucki Arkadiusz– Naczelnik Wydziału Kultury,
47. Kwiecień Joanna – Dyrektor Powiatowego Zespołu Obsługi Finansowej Oświaty,
48. Lesik Michał – Zastępca Wójta Gminy Świerklaniec,
49. Lukosz Ewa – Naczelnik Wydziału Kontroli,
50. Lempicki Wojciech – Dyrektor Centrum Kształcenia Ustawicznego,
51. Majsterek Katarzyna – Biuro Rzecznika Prasowego,

52. Majsterkiewicz Stanisław – Dyrektor Zespołu Szkół Leśnych i Ekologicznych im. S. Morawskiego,
53. Maligłowska Artur – Wicestarosta Tarnogórski,
54. Maryńczuk Celina – Powiatowy Konserwator Zabytków,
55. Mielniczuk Marian – Komendant Powiatowej Komendy Straży Pożarnej,
56. Minas Danuta – Dyrektor Liceum Ogólnokształcącego im. Powstańców Śląskich,
57. Mitrega Ryszard – Dyrektor Zespołu Szkół Chemiczno-Medycznych i Ogólnokształcących im. M. Skłodowskiej Curie,
58. Mrowicka Hanna – Naczelnik Wydziału Gospodarki Nieruchomościami,
59. Mrozek Barbara – Powiatowy Rzecznik Konsumentów,
60. Musik Krystian – Dyrektor Zespołu Szkół Techniczno-Humanistycznych,
61. Niebyska Joanna – Naczelnik Wydziału Gospodarki Mieniem,
62. Oleszczyk Krystian – Dyrektor Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji,
63. Orłowski Eugeniusz – Prezes O&S Komputer-Soft,
64. Parkitny Stanisław – Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Łubiu,
65. Pieczyk Jacek – Dyrektor Powiatowego Młodzieżowego Domu Kultury im. Henryka Jordana,
66. Potempa Alfred – Urząd Gminy Tworóg,
67. Przykuta Gabriel – Zarządu Dróg Powiatowych,
68. Radusiewicz Urszula – Naczelnik Wydziału Budżetu i Finansów,
69. Rogocz Maria – Przewodnicząca Komisji Budżetu i Finansów,
70. Rudek Stanisław – Kierownik Biura Bezpieczeństwa Publicznego,
71. Skrabaczewski Piotr – Zastępca Burmistrza Miasta Tarnowskie Góry,
72. Smętek Jan – Dyrektor Powiatowego Zakładu Budżetowego,
73. Sporoń Kazimierz – Dyrektor II Liceum Ogólnokształcącego im. St. Staszica,
74. Sroka Mariusz – Dyrektor Zespołu Szkół Techniczno-Ekonomicznych,
75. Stomska Joanna – Dyrektor Centrum Edukacji Ekonomiczno-Handlowej,
76. Stopka Jolanta – Dyrektor Zespołu Szkół Specjalnych,
77. Susek Elżbieta – Naczelnik Wydziału Edukacji i Kultury Fizycznej,
78. Szymocha Anna – Prokurator Rejonowy,
79. Tobor Gabriel – Burmistrz Miasta Radzionków,
80. Tomczewski Piotr – Dyrektor Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego,
81. Tropper Rafał – Urząd Gminy Krupski Młyn,
82. Tukaj Mirosław – Komendant Powiatowej Komendy Policji,

83. Turyła Alicja – Zastępca Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy,
84. Wachowiak Ewa – Skarbnik Powiatu Tarnogórskiego,
85. Wasążnik Jarosław – Inspektor w Wydziale Strategii i Funduszy Zewnętrznych,
86. Wawrzeńczyk-Anders Barbara – Dyrektor Wielospecjalistycznego Szpitala Powiatowego im. B. Hagera,
87. Wąsowska Jolanta – p.o. Powiatowy Inspektor Sanitarno-Epidemiologiczny,
88. Wesolek Eugeniusz – Dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych,
89. Wilk Sławomir – Członek Zarządu Powiatu Tarnogórskiego,
90. Wojtczak Tomasz – Prezes Izby Przemysłowo-Handlowej,
91. Wonchala Krystian – Prezes Inkubatora Przedsiębiorczości sp. z o.o.,
92. Wyra Paweł – GTL SA,
93. Zaremba Paweł – Dyrektor Zespołu Szkół Artystyczno-Projektowych,
94. Zyśk Klaudia – Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
95. Żmuda Andrzej – Dowódca Garnizonu V Tarnogórskiego Batalionu Chemicznego.

Odpowiedzialni za metodologię prac, prowadzący warsztaty oraz redaktorzy ostatecznej wersji dokumentu:

- dr Małgorzata Czornik (kierownik zespołu) – Akademia Ekonomiczna w Katowicach,
- dr Agnieszka Bugno-Janik – Politechnika Śląska,
- dr Marek Janik – Politechnika Śląska,
- dr Adam Drobnik – Akademia Ekonomiczna w Katowicach.